Ao. 1843. **Vrijdag, den 15 September.** **No. 74.**

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN VOOR **STAD GRONINGEN** — **DAGBLAD** DE **EN OMMELANDEN.**

De STAATSRAAD, GOUVERNEUR van de *Provincie Groningen*, brengt ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat, van *Woensdag den 13 dezer af*, de PASSAGE met RIJTUIGEN en VEE over de KRODDEBUURSTER TIL tot nadere bekendmaking zal zijn GESTREMD.

GRONINGEN *De Staatsraad, Gouverneur voorn.:*
den 11 September 1843. **RENGERS.**

NOTIFICATIE.

De STAATSRAAD, GOUVERNEUR van de *Provincie Groningen*, notificeert bij deze aan alle daarbij belanghebbenden, dat door den heer Opperhoutvester voor de Noordelijke Provinciën, met overleg van Heeren Gedeputeerde Staten, voor deze Provincie is bepaald: dat de Groote Jagt op Zaturdag den 23 dezer zal worden geopend; met dien verstande echter,

dat niet zal mogen gejaagd worden op gronden, waarop de oogst nog niet mogt zijn afgeloopen.

Wordende voorts den belanghebbenden bij deze kenbaar gemaakt, dat, ter conservatie van de Wildbaan, de LANGE en KORTE JAGTEN in het publieke veld alleen zullen mogen worden uitgeoefend op MAANDAG, WOENSDAG en ZATURDAG van iedere week, en dat bij vervoer van Wild naar Provinciën, waarin de Jagt nog niet is geopend, de Houtvesters gemagtigd zijn, om Consent-biljetten tot vervoer af te geven, geldig voor den tijd, welke door hen tot dien vervoer noodig zal worden geoordeeld.

Aldus gedaan in het Provinciehuis te *Groningen*, op Maandag, den 11 September 1843.

De Staatsraad, Gouverneur voorn.:
RENGERS.

De FUNGERENDE ADMINISTRATEUR VAN 'S RIJKS SCHATKIST in de Provincie *Groningen* adverteert, dat bij hem ontvangen zijn de BETAALSROLLEN wegens TRAKTEMENTEN, enz., over het DERDE KWARTAAL van 1843, aankomende de Agenten van 's Rijks Schatkist, de Regterlijke Ambtenaren, de Hoogleeraren, Studenten en Ambtenaren aan de Hoogeschool, de Onderwijzers der Latijnsche en Lagere Scholen, de Hervormde en Luthersche Predikanten, Doopsgezinde Leeraren, Roomsch-Katholijke Pastoors, de Ambtenaren van het Kadaster, de Posterijen, Waterstaat, Marine en van 's Rijks Munt; waarvan de Uitbetaling aan de belanghebbenden zal geschieden ten KANTORE GENERAAL, des morgens van 9 tot 12 uren, en bij de ONTVANGERS van 'S RIJKS MIDDELEN.

GRONINGEN, den 12 September 1843.
De fungerende Administrateur voornoemd:
J. WOLTHERS.

TURKIJE.

KONSTANTINOPEL den 23 Augustus.

In de vorige week zijn 4 Perzische prinsen en eene prinses, broeders kinderen van den regerenden Schah van Perzië, albier aangekomen, om bij de Porte eene schuilplaats tegen de vervolgingen van wege de Perzische regering te zoeken, welke hun dan ook is verleend. Vele andere Perzische vlugtelingen van hoogen rang zijn naar Turkije gekomen, alwaar zij gastvrij ontvangen worden. Dit schijnt niet zonder nadeeligen invloed op den gang der vredesonderhandelingen te zijn, welke te Erzerum begonnen zijn; de Schah wil in niets toegeven.

ITALIE.

PALERMO den 20 Augustus.

Sedert eenige dagen neemt de onzekerheid in onze stad toe: het schijnt, dat de dieven met de *sbirri* of policiesoldaten in verstandhouding staan. De inbraken worden op klaren dag ongestraft gepleegd. Gisteren avond, toen de roovers een' winkel in eene der volkrijkste straten openbraken, kwam de inspecteur der policie met 4 van die soldaten, om de daders te vatten; doch de inspecteur kreeg een schot in den onderbuik en de soldaten namen de vlugt.

— In Messina heeft, bij het oprigten van eene stellaadje voor een vuurwerk, het ongeluk plaats gehad, dat dezelve instortte en 14 menschen verpletterd werden.

NAPELS den 27 Augustus.

De veelvuldige voorvallen van het in brand steken van de kleedjes der dames, die zich op straat durven wagen, heeft alhier een' algemeenen schrik verspreid; geene vrouw durft zich op de wandelplaatsen vertoonen, ja zelfs durven zij de kerken niet meer bezoeken. De policie doet al het mogelijke, om de plegers van dien moedwil te ontdekken. Er zijn reeds meer dan honderd verdachte personen gearresteerd, het meerendeel studenten en wel uit Calabriën; maar tot op dit oogenblik heeft men nog geen' hunner kunnen overtuigen.

VAN DE GRENZEN den 27 Augustus.

Volgens de laatste berigten uit Bologna, is de rust in deze provincie thans zoo goed als hersteld, nadat de benden der misnoegden door de ijverige vervolging der troepen geheel verstrooid zijn geworden. De meesten der opstandelingen waren zoo gelukkig over de grenzen te ontkomen, voornamelijk naar Lucca, hetwelk ook den bekenden *Lambertini* gelukt is; ongeveer een twaalftal misnoegden werd gevangen genomen; slechts enkelen dwalen nog in het gebergte rond, en anderen zijn gesneuveld. Men wil sporen ontdekt hebben, welke bewijzen, dat tevens met de uitbarsting van dezen opstand gelijke pogingen in Sardinië en Napels hadden moeten beginnen, waarbij vreemde zendelingen eene hoofdrol speelden. Hier is het afschrift van eene anonyme oproeping verspreid, waarbij het Italiaansche volk werd aangespoord de wapenen op te vatten, en het juk der tirannij af te schudden. De middelen van heu, welke reeds de banier der vrijheid hebben opgeheven, en aan wier spits de edelsten des lands zouden staan, worden als zeer aanzienlijk afgeschilderd. Naar het schijnt, zijn proclamatiën van gelijken inhoud, gedrukt en geschreven, in alle deelen van Italië in omloop. Als voorloopers van het komplot van Bologna, waren eenige vlugschriften verspreid, in welke de stelsels der Carbonaria, van het Giovine Italia en van het communismus op het houtst dooreen zijn gemengd. De Italiaansche pers heeft tot dusver over al die gebeurtenissen het diepste stilzwijgen bewaard, daar de censuur iedere toespeling op dezelve doorhaalt.

ZWEDEN.

STOKHOLM den 27 Augustus.

In de provincie van Angermaniën is in het dorp Boeren, nabij de stad Hernoesand, eene verschrikkelijke gruweldaad gepleegd. Een koopman, genoemd *Elfskifsen*, vader van negen kinderen, heeft, in den nacht van den 11den op den 12den, zijne vrouw en zeven van zijne kinderen vermoord. Te middernacht opgestaan, heeft hij aan ieder dier slagtoffers, in de bedden waarin zij lagen te rusten, achtervolgend eenen zwaren slag met eenen hamer gaan toebrengen, om hen alzoo hun bewustzijn te doen verliezen en daarna heeft hij hen met een scheermes de keel afgesneden. Hem bleef nog een negende slagtoffer te vermoorden over, zijn tweede zoon, maar dezen is het gelukt het door de vlugt te ontkomen. Zijn oudste zoon, een zeeman, was afwezend. Den volgenden dag heeft hij zelf zich aan het geregt overgeleverd.

Het is een man van 54 jaren; zijn gedrag was tot dus verre onberispelijk geweest; maar gewaagde handels-spekulatiën hadden hem laatstelijk zijne aanzienlijke fortuin doen verliezen. Sedert was hij droefgeestig en zwartgallig, en de vrees van zijn talrijk gezin in volslagene armoede te zien vervallen, scheen hem onophoudelijk te kwellen. Die kwelling schijnt hem eindelijk de hersenen gekrenkt en tot zijne gruweldaad vervoerd te hebben.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

WEENEN den 2 September.

De oproerigheden in de Pauselijke Staten hebben alhier veel indruk gemaakt. Aan de troepen in Italië is order gezonden, naar de Modenasche grenzen te trekken, dewijl men vreest, dat de opstand zich dáár zal verspreiden. De insurgenten hebben den hoofdman der Romeinsche karabiniers en 12 man doodgeschoten.

— Berigten uit Linz, van den 28 Aug., melden, dat de Protestantsche inwoners dier stad eindelijk de bewilliging van den Keizer hebben ontvangen, om een bidhuis te bouwen. Men was met den bouw dadelijk begonnen.

STUTGARD den 6 September.

Het duel tusschen prins *Napoleon Jerome Bonaparte* met den generaal *Pouchain* heeft gisteren in de nabijheid van Heilbron plaats gehad. De generaal werd aan de regterhand gewond, waarop de secondanten verklaarden, dat deze wonde de verdere behandeling der wapens aan de zijde des gewonden belette. Ook de jonge *Napoleon* heeft eene onbeduidende wonde aan de hand bekomen. Zóo is dan deze bloedige, veeljarige onderhandeling op eene gelukkige wijze bijna zonder bloed afgeloopen.

KARLSRUHE den 6 September.

Daar de luitenant der artillerie *von Göler* aan zijne wonde is gestorven, openbaarde zich onder zijne vrienden deswege groote verbittering, welke nog hooger steeg, toen men vernam, dat *Göler's* tegenpartij *Haber* de onvoorzigtigheid had naar Karlsruhe te komen, daar hij toch niet onbewust konde zijn, dat onder de officieren en den vijandig tegen hem gezinden hofadel groote verbittering bestond. Toen zich deze tijding in de stad verspreidde en ook *Göler* stierf, liet zich eene demonstratie tegen hem voorzien. En werkelijk werd de rust der stad op eene beklagenswaardige wijze verstoord. Het huis der gebroeders *Haber*, in hetwelk zich ook de Badensche Bergwerkdirectie bevindt, werd door eene vermetele bende des avonds te acht uren bestormd; er werd op het huis geschoten, de vensters en deuren werden ingeslagen, alle kamers geplunderd en de boeken zoowel als de gelden van het handelhuis slechts met moeite door eenige ambtenaren gered. Of er ook gelden gestolen zijn, weet ik niet, maar alles, wat in huis was, werd vernield. Wel twee uren duurde dit, door de heldere maan verlichte, walgelijke tooneel, in de onmiddellijke nabijheid der hoofdwacht en der policie, zonder dat iets gedaan werd, om de rust te herstellen, hetwelk zeer gemakkelijk geweest zou zijn; want eenige studenten dreven met hunne stokken eene geheele bende ver terug. Maar het toezien der policie en het wegblijven der militaire magt scheen de plunderaars aan te moedigen, die, slechts weinigen in getal, nadat het huis van *Haber* verwoest was, later de huizen van eenige Joodsche kooplieden begonnen te beschadigen. Men hoorde ook weder het beruchte hepp, hepp! tot schande van hen, die het toelieten. Te acht uren begon de oploop, en om middernacht was die nog niet geëindigd. De aangerigte schade moet 20,000 guldens beloopen. Wat zal men buitenslands van de handelwijze zeggen, dat tegen plunderaars *volstrekt geene* maatregelen genomen werden? Leeren deze menschen, welke hier zulk eene schandelijke rol speelden, eerst hunne kracht kennen, en de overheid verachten, dan is een tweesnijdend zwaard in hunne hand zeer gevaarlijk.

Van den 7den. Daar gisteren gegronde bezorgdheid bestond, dat de oproerige beweging van den vorigen nacht zich zoude herhalen, waren al de militairen, die niet bij den lijkstoet des graven *v. Göler* gebruikt werden, den geheelen dag in de kazernes gecousigneerd en in den namiddag werd op de hoeken der straten eene bekendmaking van Regeringswege aangeplakt.

Bij het naderen van den nacht werden door sterke detachementen infanterie en kavallerie alle op de Langestraat uitkomende straten bezet en werd de woning van den hr. *v. Haber* rondom door militairen en policiedienaren bewaakt. Alle mogelijke maatregelen waren getroffen en de plaatskommandant met zijnen staf was mede te paard ter plaatse aanwezig. Gelijk men denken kan, bleef den rustverstoorders op deze wijze geene hoop, in eenigen opzigte te zullen slagen. Waar zamenscholingen beproefd werden, zijn dezelve door de aanrennende dragonders oogenblikkelijk uiteen gejaagd. Enkele wederspannigen werden door de policie en infanterie gearresteerd en naar de gevangenis gebragt. Desniettemin bleven de straten in den omtrek van *v. Habers* woning, inzonderheid het marktplein, door nieuwsgierigen bezet, ook kon niet worden belet, dat een paar malen glasruiten werden verbrijzeld en in afgelegene gedeelten der stad eenige buitensporigheden werden bedreven; de straf of althans arrestatie liet zich echter ook dáár niet wachten. Intusschen was eenige regen begonnen te vallen, en naardien de muitzuchtigen moesten beтwijfelen, onder zulke strenge maatregelen ook zelfs het geringste te kunnen ondernemen, verstrooiden zij zich van lieverlede, zoodat reeds vóór middernacht genoegzaam al het krijgsvolk naar de kazernes was terug gekeerd. Heden schijnt alles tot de vorige orde hersteld te zijn en denkt men niet, dat tegen den avond verdere demonstratie zal te duchten zijn.

BERLIJN den 8 September.

Z. M. de Keizer van Rusland en zijn schoonzoon, de hertog *van Leuchtenberg*, zijn eergisteren bij het koninklijke gezin op het kasteel van Sanssouci aangekomen. Ook zijn hier aangekomen de grootvorst *Michaël* van Rusland, laatstelijk van Frankfort, en de erfgroothertog *van Saksen Weimar.*

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN den 9 September.

H. M. de Koningin en Prins *Albert*, begeleid door den prins *van Joinville*, en vergezeld door de lords *Aberdeen* en *Liverpool*, zijn eergisteren namiddag op Engelschen bodem terug gekeerd en te Brighton aan wal gestapt. Gedurende den overtogt, die, met stil en fraai weder, in ongeveer zes uren volbragt is, hebben de Vorstelijke personen het dek bijna niet verlaten. De Fransche stoombooten *Pluton*, *Archimede* en *Napoleon* ankerken het eerst, en gaven terstond daarop een koninklijk saluut, waarna de Engelsche schepen *St. Vincent*, *Caledonia* en *Camperdown* volgden, welke laatsten gisteren weder onder zeil gegaan zijn, om in Duins nadere bevelen af te wachten. Ook de Fransche stoomschepen hebben gisteren de terugreis aangenomen, terwijl eindelijk de *Warspite* en *Modeste* insgelijks weder zee hebben gekozen, en wel, naar gezegd wordt, om onmiddellijk den togt naar de Westindiën voort te zetten.

Brighton is Donderdag algemeen geïllumineerd geweest. Vrijdag kwam de hertogin *van Kent* aldaar aan, om hare dochter te verwelkomen. De prins *van Joinville* zou zich des avonds van dien dag aan boord van zijn jagt begeven en de terugreis naar Eu aanvangen.

Maandag wordt als de dag genoemd, op welken de Koningin en haar Gemaal den zeetogt zullen hervatten. Sommigen meenen, dat zij zich terstond naar Ostende begeven, anderen, dat zij alvorens het kasteel van Walmer denken te bezoeken. Het koninklijk jagt *Victoria en Albert* is naar Portsmouth gestevend, om kolen in te nemen, en werd heden te Brighton terug verwacht.

Lord *Aberdeen* is reeds Donderdag avond in deze hoofdstad terug gekomen. Sommigen willen weten, dat H. M. verlangd zou hebben, ook door sir *R. Peel* op den togt naar Frankrijk vergezeld te worden, maar dat die staatsman zich daarvan heeft moeten verontschuldigen, uit hoofde de toestand zijner gezondheid, die, volgens hen, door sterke inspanning bij de vervulling zijner ambtspligten, merklijk geleden heeft, zulks onraadzaam gemaakt zou hebben.

— *Espartero* blijft in groote afzondering leven, brengt den meesten tijd in de fraaije tuinen door, die bij zijne tegenwoordige verblijfplaats Abbey Lodge, in Regentspark, behooren, of doet, door iemand van zijn gevolg vergezeld, uitgestrekte wandelingen. De lord-maire van Londen, tot hem gegaan, om hem uit te noodigen ter bijwoning van den eerstemaaltijd op het stadhuis, heeft hem niet aangetroffen.

— De agent van Lloyds te Algiers heeft den 30sten laatstleden naar hier geschreven, dat de autoriteiten aldaar verwittigd waren, hoe in Engeland verscheidene schepen met wapenen en ammunitie voor *Abd-el-Kader* werden bevracht, waarom hij vermeent te moeten waarschuwen, dat zich een goed aantal kruisers langs de kust bevindt, die niet alleen het lossen dezer schepen verhinderen, maar ze ook ongetwijfeld opbrengen en prijs verklaren zouden.

— Het is gelukt, eenige voorname Rebeccaïten in handen te krijgen, echter niet dan na een bloedig gevecht, laatstleden Vrijdag, bij het dorp Llanon, tusschen hen en de gewapende policie, onder aanvoering van kapitein *Napier*, geboden. Men zegt, dat een der gevangenen, die een gevaarlijk schot in den arm bekomen heeft, *David Hughes* heet, en de zoon is van een' bemiddelden pachter, de hoofdaanvoerder, of zoogenoemde *Rebecca* zelf zou wezen. Hij was, even als de overigen, welke gedurende de vernieling van een tolhuis overvallen zijn, in vrouwenkleederen vermomd.

— Vader *Matthew*, de matigheidspredikér, heeft Londen nu verlaten en bevindt zich te Norwich. Terwijl zijn eigenlijk doel nog altijd door sommige dagbladen in een bedenkelijk daglicht gesteld wordt, heeft in laatstgenoemde stad eene hem hoog vererende en indrukmakende plegtigheid plaats gehad. De bisschop van Norwich namelijk heeft zich naar de groote zaal begeven, waar de Iersche geestelijke, door eene aanzienlijke menigte omringd, hem toefde, en heeft eene plegtige toespraak tot hem gerigt, die hij aanving met te zeggen, hoe hij zich gedrongen gevoeld had dáár te komen, in weerwil van het gerucht, dat degenen, die buiten waren, hem zulks zouden hebben willen beletten. Hij was, zeide de prelaat verder, niet gekomen, om den heer *Matthew* als Roomsch-Katholijk priester te begroeten; want openlijk erkende hij het ook hier, dat hij de leer dier Kerk zoude blijven bestrijden; maar hij kwam, om hem als Christenbroeder de hand te reiken, als op onzijdig grondgebied, waar Christenen van alle belijdenissen zich moesten vereenigen in hunne vereeniging tot bevordering van een gemeenschappelijk en heilig doel. Hij had de gedragingen van vader *Matthew* naauwlettend gadegeslagen, en was, na vroegere miskenning, overtuigd geworden, dat hij geen ander oogmerk had, dan matigheid onder alle standen te bevorderen. Hierin wenschte hem de bisschop gelukkigen voortgang, tot medewerking hiertoe spoorde hij al de aanwezigen aan; want dit was het beste middel, om Engeland, gelijk ieder ander Land der wereld, te behouden en voorspoedig te maken.

De geestelijke vader betoonde zich zeer ontroerd door deze toespraak, en hield vervolgens eene redevoering, in welke hij de betuiging herhaalde, dat hij zich niet met godsdienstige geschilpunten inliet; terwijl hij het verder aan den invloed der matigheidsgenootschappen toeschreef, dat thans in Ierland duizenden tot politieke oogmerken vergaderden, zonder dat men van bloedstorting hoorde, terwijl vroeger zeldzaam een gering getal menschen, met zoodanig doel bijeenkwam, of moord en brandstichting waren er het einde van.

— Het berigt, dat ons Gouvernement de tegenwoordige Spaansche bewindslieden erkend heeft, heeft hier bij velen eenig opzien gebaard, althans aanleiding gegeven tot de bedenking, dat deze maatregel kwalijk is overeen te brengen met de bescherming, die tot dus ver dezerzijds aan den Regent *Espartero* verleend is. Hierop wordt van den ministeriëlen kant geantwoord, dat Engeland slechts Koningin *Isabella II* erkent; — dat de verandering van de bewindslieden van H.M. geen' invloed behoort te hebben op de betrekkingen tusschen de beide Kroonen; — dat het de eerste pligt is van de geallieërden en vrienden van H. M., om de regeringloosheid in Spanje tegen te gaan en het gezag der Kroon te helpen handhaven, — en dat, welke gevoelens het Britsche gouvernement en het publiek ook mogen koesteren jegens den voormaligen Regent, zij niet de dwaling zullen begaan van om zijn' persoon het lot der Spaansche Kroon in de waagschaal te stellen.

FRANKRIJK.

PARIJS den 9 September.

Het afgeloopen bezoek der Koningin van Engeland heeft hier een' zeer goeden indruk gemaakt. »Koningin *Victoria* (dus zegt, onder anderen, een der dagbladen) heeft Koning *Lodewijk Philips* gezien, en zich met hem onderhouden. Zij heeft de Koninklijke familie gezien, die twee Koninginnen, welke voorbeelden der ernstigste en beminnelijkste deugden zijn; die heldhaftige weduwe, die een' Koning voor Frankrijk opvoedt; die jonge prinsessen, den roem en de vertroosting van een' doorluchtigen ouderdom; die jonge prinsen, die alleen voor den roem van hun vaderland ademen. Zij zal van hare reis naar het kasteel van Eu eene grootere achting voor onzen Koning met zich voeren. Zij laat ons tevens zeggen, dat zij hij allen, die haar in Fraukrijk gezien hebben, de overtuiging achterlaat, dat de Kroon van Groot-Brittanje waardiglijk op haar jeugdig hoofd geplaatst is."

Reeds zijn de hertog *van Montpensier*, de minister *Guizot*, en vele andere hooge ambtenaren van Eu in deze hoofdstad terug gekeerd. De Koning wordt maandag verwacht.

Men wil hier weten, dat het Engelsch Kabinet, om aan den wensch van den Koning der Franschen te voldoen, dat de gemaal der jonge Koningin van Spanje niemand anders, dan een prins uit het huis der Bourbons zou wezen, de voorkeur gegeven heeft aan prins *Ferdinand Joseph*, zoon van den hertog *van Lucca*, die thans ruim twintig jaren telt, en dat genoemd Kabinet pogingen zal aanwenden, om deze keus door het Bestuur te Madrid te doen goedkeuren.

— De Koning, de Koningin en verdere Vorstelijke familie worden overmorgen te Parijs verwacht.

De Koning heeft Prins *Albert* benoemd tot grootlint van het legioen van eer. De Prins droeg die decoratie Donderdag ochtend op het oogenblik van naar Brighton terug te keeren.

De Koningin van Engeland heeft bij haar vertrek uit Frankrijk 25,000 fr. achtergelaten, om uitgedeeld te worden aan de bedienden van het huis des Konings, en 1000 fr. voor ieder der dienaren, welke bijzonderlijk aan hare persoon zijn toegevoegd geweest.

Prins *Albert* heeft 100 p. st. aan de armen der stad Eu toegewezen.

— Op Haïti of St. Domingo is nogmaals een opstand voorgevallen; een brief uit Port-au Prince, van den 7 Augustus, zegt er het volgende van: » Een weêrstand tegen de thans bestaande orde van zaken had zich aux Cayes verklaard. Generaal *Salomons*, een neger, stond aan het hoofd daarvan. De contra-revolutionairen waren ten getale van ettelijke honderd en wèl gewapend. Zij zijn geslagen en generaal *Salomons* is naar de bosschen gevlugt. In het *Kingstown Morning-Journaal* van den 27 Julij, dat gisteren, met den schoner *Defiance*, van Jérémie, hier ontvangen is, vindt men eenige berigten nopens de beweging, welke men zegt, dat in gemelde stad is voorgevallen. Naar het schijnt, waren 3000 zwarten, aan wier hoofd *Pierre Lamotte*, *Jeanne Addison*, *Zamore* en generaal *Bonbon* stonden, omstreeks Jérémie zamengeschoold, om die stad aan te tasten. Doch daar generaal *Bonbon* en *Pierre Lamotte* gevangen geraakten, hebben de muiters zich verstrooid. Evenwel heeft er des nachts een tweede aanval plaats gehad; maar ook nu werden zij door het geschut en door de inwoners terug gedreven. Eene groote menigte hunner is gevangen gemaakt, en het overschot nam de vlugt in de wouden. *Pierre Lamotte*, *Jeanne Addison* en *Zamore* zijn des anderen daags gefusilleerd. Verscheidene andere gevangenen hebben hetzelfde lot ondergaan. Dit is het eind dier tegenomwenteling geweest."

— Het is reeds verscheidene maanden geleden, dat de redevoering van den kardinaal *Pacca*, welke dezer dagen is bekend geworden, in de R.-Katholijke akademie te Rome is gehouden. Zij schijnt de aandacht der bewindslieden in zekere mate te hebben opgewekt, en het meest geachte ochtendblad verklaart, dat, ofschoon men den kardinaal zijne ultramontaansche gevoelens niet ten kwade kan duiden, zijne toespraak een voldingend bewijs oplevert, dat de Roomsche Stoel nog niets van zijne voormalige vorderingen heeft opgegeven, en dat de burgerlijke regeringen daarop wèl bedacht moeten wezen. — Vrijheid van onderwijs is steeds de leus van dat gedeelte der Fransche geestelijkheid, welks orgaan de bedoelde redevoering heeft medegedeeld, en thans meldt hetzelfde dagblad, dat, op het voorbeeld van een der Fransche prelaten uit het zuiden, een genootschap is gesticht, om zich in gebeden te vereenigen, ten einde van de universiteit, dat is, van het gezag van den Staat, op het stuk van het openbaar onderwijs te worden verlost.

Van den 10den Van Gouvernementswege is eene telegrafische depêche uit Bayonne van den 9 September medegedeeld, inhoudende, dat de generaal *Narvaez*, bij gelegenheid eener wapenschouwing te Madrid, aan de verzamelde troepen heeft aangekondigd, dat aan de tot gevangenis veroordeelde soldaten van het regement *el Principe* kwijtschelding van straf is geschonken. Tevens zijn aan onderscheidene officieren en manschappen hoogere rangen en decoratiën verleend, ter zake van het door hen gehouden kloekmoedig gedrag, bij gelegenheid der uitbarsting van het jongste militaire oproer.

— De prins *de Joinville* is te Brighton met de Koningin van Engeland geland, en hij schijnt zelfs H. M. naar Ostende te zullen vergezellen, bijaldien zij het derwaarts voorgenomen togtje ten uitvoer brengt. De voornaamste beweegreden van 's prinsen reis in het gevolg der Koningin van Engeland is, om een einde te maken aan de ongerijmde geruchten, welke verspreid waren tijdens zijn kortstondig verblijf te Londen, om de uitnoodiging van Koning *Lodewijk Philips* aan de Koningin *Victoria* te brengen. Men zal zich overigens herinneren, dat een Engelsch dagblad beweerd had, dat de prins *de Joinville* zich niet zeer beleefd jegens de Koningin had betoond. Als een bewijs, dat dit niets dan laster is, kan strekken, dat de Koningin dien prins steeds met bijzondere onderscheiding heeft behandeld en dat tusschen hem en prins *Albert* zelfs eene zeer levendige vriendschap ontstaan is.

— De heeren *Paul Delaroche* en *Morel Fatio*, welke naar Eu geroepen waren, om de voornaamste episoden van het verblijf der Koningin van Engeland op het kasteel aldaar op het doek te brengen, hebben de volgende onderwerpen ter bearbeiding ontvangen: de landing te Tréport, de aankomst op het kasteel van Eu, het landelijk feest in het bosch, de wapenschouw, gehouden in tegenwoordigheid van Prins *Albert*, het vertrek en nog twee of drie andere onderwerpen. De heer *Paul Delaroche* heeft de schets der landing te Tréport geëindigd en dezelve aan Koning *Lodewijk Philips* en aan Koningin *Victoria* daags vóór Hoogstderzelver vertrek aangeboden. HH. MM. waren daarover zeer voldaan. Naar het echter schijnt, zal de heer *Paul Delaroche* zich naar Londen begeven, ten einde de portretten te voltooijen van al de Engelsche personaadjen, die op zijn tafereel moeten verschijnen en waarvan hij slechts de schets heeft. Deze schilderij zal op de aanstaande tentoonstelling te zien zijn en vervolgens in het museum te Versailles geplaatst worden.

— Zoo men verzekert, zijn aan het ministerie van marine depêches uit Algerië ontvangen, volgens welke de opstand op nieuw onder de oostelijke stammen uitgeborsten zou zijn, en de generaal *Bugeaud* zich in de noodzakelijkheid gebragt zou zien, eene nieuwe expeditie naar dien kant te doen. *Abd-el-Kader* zou in persoon de muiters aanvoeren, en in de omstreken van Bougie en van Gigell eene vrij aanzienlijke magt hebben weten bijeen te brengen. De Fransche wapenen zullen dus nogmaals den roem kunnen behalen, van den reeds zoo dikwerf verdelgden vijand nog eens te verdelgen.

Van den 11den. *Telegrafische depêche:* PERPIGNAN den 9 Sept. Den 7den, te 5 uren des avonds, heeft het fort Montjouy begonnen op de Atarazanas te vuren.

Eene brigade artillerie uit Molins del Rey en 400 miliciëns uit Igualada zijn te Graica aangekomen; de miliciëns van Vich, Villafranca, Manreza en Berga zijn insgelijks op weg, om de operatiën van den kapitein-generaal tegen de insurgenten te ondersteunen.

De kolonel *Sayas* heeft het bevel over Montjouy op zich genomen.

— In eenen brief uit Bercelona, dd. 5 dezer, leest men als volgt: De geëxalteerden behalen de overwinning; *Prim* is de stad uitgejaagd; de junta heeft terstond de volgende bekendmaking laten aanplakken:

» Alle burgerlijke en militaire beambten, die niet binnen de 24 uren de door de junta opgestoken banier persoonlijk zullen hebben erkend of zich niet ter harer beschikking zullen hebben gesteld, zullen van hunne posten en bedieningen ontzet worden."

Men wacht versterking van buiten, om de junta te ondersteunen. De exaltatie harer aanhangers heeft den hoogsten top bereikt; de kolonel *Echaleca* heeft, zegt men, geweigerd op de stad te vuren. Uit de door den generaal *Prim* gegevene bevelen maken de geëxalteerden zelfs op, dat hij zich voor hen verklaard heeft; doch dit is niet waar: men gelooft slechts, dat hij zijn ontslag genomen heeft.

Het geschut buldert in de verte. De insurgenten verspreiden het gerucht, dat *Prim* met zijne troepen gevlugt is en door hen achtervolgd wordt; de stad levert een akelig gezigt op; dooden en gekwetsten worden naar de schouwburgzaal gedragen, doch er zijn geene chirurgijns, om deze laatsten te verplegen. De haven van Barcelona is in staat van blokkade. Het gerucht verspreidt zich, dat Seville zich den 26 Augustus voor de centrale junta verklaard heeft, en dat de troepen van *Amettler* ter ondersteuning van de junta op Barcelona aanrukken. Men vergete echter niet, dat dit gerucht door zijne eigene aanhangers verspreid wordt.

— De proclamatiën der republikeinen, die aan het hoofd der beweging te Barcelona staan, onderscheiden zich door eene bijzondere heftigheid. In een manifest aan de natie, door het derde vrij-bataljon van Katalonië uitgevaardigd, worden de leden van het ministerie, inzonderheid *Lopez* en *Serrano*, meineedigen, lafhartigen, afvalligen, beulen des vaderlands en der vrijheid genoemd. Dit manifest eindigt met moordkreten tegen de Serviles, dat wil zeggen tegen de gematigde constitutionele partij.

— Terwijl men algemeen dacht, dat de heer *Mendizabal* zich van hier naar Londen begeven zou, en hij zelf dit meermalen had verzekerd, is hij onverwachts naar de Opper-Pyreneën vertrokken, onder voorwendsel van de baden te Bagneres te willen gebruiken, maar, naar sommiger gevoelen althans, in de hoop, dat de troebelen te Barcelona eenig uitzigt van herstel aan zijne partij zullen opleveren.

BELGIE.

BRUSSEL den 10 September.

De tijding van de aanstaande komst der Koningin van Engeland in België is genoegzaam officiëel geworden. Het Belgische karakter is ons een zekere waarborg voor de hartelijke ontvangst, welke de Koningin, de nicht onzes Konings, bij ons zal genieten.

Maar het door *Victoria* aan België te geven bezoek heeft op ver na niet die mate van gewigt, welke aan haar verblijf op Frankrijks bodem wordt gehecht; hier betreft het louter eene belangstelling van welwillendheid en nieuwsgierigheid, en misschien is dit bezoek alleenlijk bestemd, om eenige vergoeding te geven voor den te grooten indruk van haar bezoek bij den Koning van Frankrijk.

Van den 11den. Omtrent het reisplan van Koningin *Victoria* in België zegt de *Independance Belge*, dat H. M. den 14den of 15den te Ostende zal aankomen, de eerstvolgende dagen beurtelings Brugge en Gent zal bezoeken; maar zonder in eene dier steden te vernachten en telken male des avonds naar Ostende terug keerende. Den Zondag zal H. M. Ostende niet verlaten, maar zich 's Maandags naar Antwerpen begeven en te Laeken gaan overnachten. Op Dingsdag zal H. M. Brussel bezoeken, des namiddags naar Ostende terug keeren en den volgenden dag de terugreis naar Engeland aannemen.

ANTWERPEN den 11 September.

Gisteren namiddag omstreeks vier uren is er een zwaar onweder over de gemeente van Grobbendonck uitgeborsten; de bliksem is in het gehucht van Estel in eene hoerderij geslagen en de daardoor veroorzaakte brand zoo fel en hevig geweest, dat het onmogelijk geweest is, iets te redden. Twaalf koeijen, drie paarden, een veulen, eenige schapen, varkens, enz. zijn verbrand. De schuur alleen is behouden gebleven.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 11 September.

Men verneemt thans, dat het voorloopig verslag der centrale afdeeling, betrekkelijk het ontwerp, houdende eene belasting op de inkomsten, voortvloeijende uit ambten, renten en vaste bezittingen, in gereedheid is, alsmede het algemeene verslag der centrale afdeeling, over de voordragten van wet, houdende de staatsbegrooting voor de jaren 1844 en 1845. Men kan derhalve de beraadslagingen over de laatstgemelde ontwerpen van wet eerlang te gemoet zien.

— Naar men verneemt, wordt bij eene gewijzigde voordragt, betrekkelijk de organisatie van de regterlijke magt, geene melding gemaakt van het afschaffen van een of meer arrondissements-regtbanken, en wordt, met opheffing van de thans bestaande provinciale geregtshoven, op nieuw de vestiging van vijf provinciale hoven voorgesteld, waarvan de zetels zullen zijn in 's Hertogenbosch, Arnhem, 's Gravenhage, Amsterdam en Leeuwarden. De hoven van 's Gravenhage en Amsterdam zullen bestaan uit een' president, een' vice-president, 9 raadsheeren, een' procureur generaal, 2 advokaten-generaal, enz.; de overige uit een' president, een' vice-president, 7 raadsheeren, een' procureur-generaal en een' advokaat-generaal. — Voorts wordt voorgesteld, dat in zaken, vermeld bij art. 68 van de wet op het beleid der justitie, de provinciale hoven met vijf raadsheeren regt zullen spreken. — Art. 8 van het nieuwe ontwerp luidt aldus: » De regterlijke ambtenaren, welke ten gevolge dezer regterlijke organisatie buiten betrekking geraken, en niet weder worden aangesteld, hebben aanspraak op een wachtgeld van de helft, of, in geval zij den ouderdom van zestig jaren, gepaard met vijftienjarigen dienstijd, bereikt hebben, op een pensioen van twee derden hunner bezoldiging.

— Maandag, den 4 dezer, is de vernieuwde kommissie van toezigt bij de Maatschappij van Weldadigheid, volgens hare wetten, vergaderd geweest. Zij heeft de kommissie van weldadigheid de rekening der Maatschappij over 1842 ontvangen, en eenige leden benoemd, om die te onderzoeken, ten einde hiernevens berigt te geven in eene volgende bijeenkomst. De kommissie van toezigt heeft nog bekrachtigd de aanvulling der kommissie van weldadigheid met de heeren jonkh. *J. C. L. van Hoorn van Burgh*, mr. *J. Enschedé* en *Texeira de Mattos*. Van de toenemende belangrijkheid der koloniën dezer Maatschappij kan men oordeelen naar den aanwas van hare bevolking, op den 31 December des vorigen jaars 11,025 zielen sterk, voornamelijk door steeds talrijker aankomst van bedelaars.

— Woensdag, den 13 dezer, zal, in het gebouw der Maatschappij *Diligentia*, plegtig herdacht worden het vijftigjarig bestaan dier Maatschappij, welke de eer zal mogen genieten Z. M. den Koning, als haren beschermheer, alsme le Z. K. H. den Prins van Oranje op dit halve eeuwfeest tegenwoordig te zien.

— Uit Vlaardingen wordt ons van goederhand berigt, dat er door gebrek aan aanvoer, sedert eenigen tijd, thans geen goedgekeurde Hollandsche haring meer in ons land bestaat; dat er in de vorige week drie zoogenoemde kerlbommen van Scheveningen op de Maas zijn binnengeloopen, waarvan de medegebragte en voor *hunne kabeljaauwvisscherij overgehouden haring* meerendeels *kuitziek*, *wrak*, enz. is gekeurd, en zelfs van de eerstaangekomene geheel in beslag is genomen, als erkend te zijn niet zelve gevangen, maar van Engelsche kustvisschers opgekocht; dat van de beide anderen die erkentenis niet meer verkregen is kunnen worden, en alzoo van deze de haring in den kleinhandel is geraakt, als zijnde door de solide kooplieden aan de Maas niet gekocht, maar geweigerd.

De liefhebbers van lekkeren Hollandschen haring zullen zich alzoo door de aanbiedingen in de nieuwspapieren van *besten groenen Haagschen haring*, *vet*, *blank* en *niet zout*, *versch aangebragt!* enz., enz. bij ondervinding bedrogen vinden en hun geld beklagen. De eerste arrivementen, hetzij in Zuid- of Noord-Holland, van Hollandschen haring, die, op de gewone plaatsen op eene geoorloofde wijs gevangen en naar de landswetten behandeld zijnde, goedgekeurd is, zullen in de nieuwspapieren worden bekend gemaakt.

Van den 12den. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal van heden zijn verschillende verzoekschriften aan de Kamer ingediend, als, onder anderen, van korenmolenaars te Haarlem; van grondeigenaren van panden te Rotterdam en te Groningen, houdende bedenkingen tegen de voordragt van wet, tot het leggen eener belasting op de inkomsten; van eenen expediteur en commissionair in Gelderland, houdende klagten over gehevene regten op de steenkolen; van gedeputeerde staten van Zeeland en van den raad der stad Assen, houdende bedenkingen tegen de voorgestelde vermindering van het getal geregtshoven; van logementhouders te Amsterdam, houdende bedenkingen tegen de bestaande belastingen, bijzonder tegen die op het personeel; van den notaris *Verhoef*, te Alkmaar, houdende bedenkingen tegen de voordragt van wet nopens het zegel, en van verveeners in Overijssel, houdende verzoek, dat de accijns op den turf moge worden afgeschaft. — Verzending aan de kommissie tot de verzoekschriften.

De centrale afdeeling doet verslag: 1) op de ontwerpen tot begrootingswetten voor 1844 en 1845, voor zoo veel de uitgaven als de ontvangsten aangaat; en 2) op de voordragt der nieuwe wet op het zegel. — Wordt besloten, dat de dag der beraadslagingen over de voordragten der begrooting nader zal worden bepaald, doch dat de beraadslagingen over het ontwerp betrekkelijk het zegel op aanstaanden vrijdag, des morgens te elf uren, zullen worden gehouden.

De voorzitter deelt mede, dat de kommissie tot het doen van verslag op het verzoekschrift van den heer *W. J. Alpherts*, te Culenborg, die dispensatie verlangt van art. 45 van het stedelijk reglement, zamengesteld is uit de heeren *van Nes* 1ste afd., *van Akerlaken* 2de, *van Pankuijs* 3de, *Gouvernour* 4de en *Schooneveld* 5de afd.

De heer *Romme*, het woord gevraagd en bekomen hebbende, geeft te kennen, dat zekere jufvrouw *Marcus*, weduwe *Boogaard*, te Zevenbergen, zich onlangs bij rekest tot de Kamer gewend heeft met eene klagt, gerigt tegen het algemeen armbestuur dier plaats, hetwelk steeds weigerachtig gebleven was, haar eenige ondersteuning te verleenen, hetwelk door haar aan onverdraagzaamheid werd toegeschreven. Het algemeen armbestuur van Zevenbergen, van den inhoud van dat adres kennis verkregen hebbende, heeft het zich tot pligt gesteld de redenen van weigering aan de Vergadering kenbaar te maken, ten einde het gedane verwijt van onverdraagzaamheid van zich af te keeren. De ontvouwing der daadzaken is vervat in het adres, hetwelk de heer *Romme* overlegt. Dat lid meent er alleen te moeten bijvoegen, dat het uit de naamteekeningen van het adres blijken zal, dat de kerk, waarin de verzoekster gedoopt is, in het armbestuur door een' zeer achtingwaardig ingezeten vertegenwoordigd wordt. — Ook dit adres wordt in handen der daartoe bestaande kommissie gesteld.

De Vergadering wordt tot Donderdag te 2 uren gescheiden.

AMSTERDAM den 11 September.

Onder de bedriegerijen, dezer dagen hier ter stede opgemerkt, is ook die van een' man, welke lucifers te koop aanbiedt en, onder den schijn van doof-stom te zijn, het medelijden van het publiek zoekt op te wekken. Zoo als men ons verzekert, zoude deze man, die niet anders is dan een bedrieger, welke zeer goed spreken en hooren kan, met de policie in aanraking zijn geweest, waarbij bevonden is, dat hij eene som van niet minder dan vijf guldens aan centen en halve centen, ongetwijfeld in éénen dag op gezegde wijze bijeengebragt, bij zich had.

LEIDEN den 10 September.

Op Zaturdag, den 16 dezer, des middags te twaalf uren, zal de hoog eerw. hooggeleerde heer *J. H. Scholten* deszelfs betrekking als hoogleeraar aan deze hoogeschool aanvaarden met het houden eener plegtige redevoering in het groot auditorium.

BREDA den 10 September.

Ten gevolge van het aanleggen van ijzeren spoorwegen binnen het rijk, is Z. Exc. de heer minister van oorlog dezer dagen te rade geworden, om dit middel van transport ook aan de belangen van het leger dienstbaar te maken, ten einde zoowel den spoed der militaire communicatie te bevorderen, als ook ten einde alle reizende militairen zich van dit bedoeld vervoermiddel op eene min kostbare wijze zouden kunnen bedienen. Dien ten gevolge zijn met de spoorweg-directiën de noodige overeenkomsten getroffen tot het vervoer per stoomwagen, zoowel van militaire detachementen als van afzonderlijk reizende onderofficieren en manschappen, volgens welke overeenkomst detachementen, 25 man uitmakende, een' bepaald geringen vrachtprijs zullen moeten uitkeeren, terwijl kleinere detachementen of afzonderlijk reizende militairen den halven vrachtprijs zullen moeten betalen. Derhalve zullen ook de dagmarschen van dusdanigen veel grooter kunnen zijn, dan de voorgeschrevene af te leggen reisafstanden. Eindelijk is nog bepaald, dat, ter voorkoming van alle ongerijf voor andere reizigers, de militairen, die per stoomwagen vervoerd zullen worden, nimmer met *geladen* geweer mogen reizen.

WIELDRECHTH den 10 September.

Heden namiddag omstreeks vijf uren had men hier een hevig onweder, waardoor weldra brand ontstond op het buitenverblijf en de daarbij behoorende bouwhoeve, genoemd *Krab- en Landzigt*.

Binnen weinige minuten stond alles in lichte laaije vlammen, en was het onmogelijk iets uit het brandende gebouw te redden. Een gedeelte van het buitenverblijf, de bouwmanswoning en de schuur, met eenen meer dan rijken oogst van ongeveer 60 bunders land, benevens eene aanzienlijke hoeveelheid bouwgereedschappen, meubelen, huisraad, enz. zijn eene prooi der vlammen geworden. Door de ijverige en welbestuurde werking van eene brandspuit van 's Gravendeel, die al spoedig ter hulp was toegesneld, en tot in den morgenstond is werkzaam gebleven, is het alleen mogen gelukken, om eene nabijstaande keet of zomerwoning van den bouwman, die bereids vuur gevat had, te behouden en de verspreiding van den brand voor te komen. — Het verbrande was verzekerd, maar de bouwman zal desniettegenstaande een aanmerkelijk verlies lijden.

ROTTERDAM den 11 September.

Men leest in de Engelsche dagbladen, dat H. M. Koningin *Victoria* den weleerw. heer *R. Fairweather*, thans jongste predikant bij de Schotsche gemeente alhier, benoemd heeft tot predikant der kerk en parochie van Nigg, in het presbyterie van Aberdeen, ter vervanging van den weleerw. heer *A Shorn*, die, ten gevolge der jongste scheuring, opgehouden heeft leeraar bij de Kerk van Schotland te zijn.

— Naar men verzekert, zullen er eerstdaags, ook als middel van bezuiniging, eenige geëmploijeerden op 's Rijks werf worden afgedankt; evenwel met dien verstande, dat aan dezulken, die zich door naarstigheid, trouw en eerlijkheid hebben onderscheiden, een matig pensioen of wachtgeld zal worden toegekend.

Van den 12den. Eene der Geldersche couranten behelst het volgende:

» Men meent uit onderscheidene plaats gehad hebbende verschijnselen met eenigen grond te kunnen vaststellen, dat onder den straatweg van den provincialen weg, loopende van Arnhem naar Apeldoorn, en wel tusschen de Woeste Hoeve en Beekbergen, eene heete zwavelbron bestaat. Men hoopt, dat van Gouvernements wege opzettelijke nasporingen naar deze gewigtige zaak zullen worden gedaan."

— Volgens de Duitsche dagbladen, is Vorst *Michael Obrenowitsch*, die ten vorigen jare door de omwenteling van den troon van Servië verstooten werd, den 4 dezer te Weenen aangekomen, en door zijnen vader, Vorst *Milosch*, onder wederzijdsche teekenen van sterke aandoening, ontvangen. Denkelijk zal de jonge Vorst zijn verblijf gedurende eenigen tijd in de Oostenrijksche hoofdstad vestigen.

Bij gelegenheid der opening van den Duitschen Rijn-spoorweg tot aan de Belgische grenzen, is men te Keulen en Aken, alsmede in verscheidene steden van België, op groote feesten, illuminatiën, bals, volksspelen, enz. bedacht.

— Onlangs heeft zich te Koppenhage een Scandinavisch genootschap gevormd, welks doel is, den band tusschen de drie volken naauwer toe te halen, deels door bevordering van een meer geregeld gezellig verkeer met de beschaafde Zweden en Noorwegers, welke de Deensche hoofdstad bezoeken, anderdeels door het nemen van maatregelen, om de meer algemeene kennis der onderscheidene Scandivische talen, letterkundige voortbrengselen, volkszeden, enz. te bevorderen. Aan het hoofd van dit genootschap staan eenige algemeen geachte geleerden en andere

aanzienlijke mannen.

UTRECHT den 12 September.

Men schrijft ons uit 's Hage van den 11 dezer: » Dezer dagen loopt het gerucht, dat het geheele korps marechaussées zoude worden gesupprimeerd. Op welke wijze nu, zoo het gerucht bewaarheid wordt, in de belangrijke diensten van dit korps ten behoeve der justitie zal worden voorzien, valt niet gemakkelijk na te gaan."

ASSEN den 11 September.

Z. M. heeft tot wethouder der stad Meppel benoemd *J. Semler*, lid van den raad aldaar, in plaats van *J. E. Slot*, vroeger tot burgemeester dier stad benoemd; en tot auditeur bij den schuttersraad der dienstdoende schutterij te Meppel *B. Verver*, med. dr. aldaar, in plaats van *M. ten Wolde*, die op verzoek eervol ontslagen is. — Bij Zr. Ms. besluit van den 27 Aug. j.l., no. 57, is aan den hr. *W. Scheltens*, pred. te Oosterhesselen, op deszelfs verzoek, emeritaat verleend salvo honore en met toekenning van een pensioen van *f* 700.

— De winterrogge in deze provincie is over het algemeen dit jaar, wat de hoeveelheid van het stroo betreft, zeer voordeelig uitgevallen, doch, ten gevolge van het lange stroo, veelal te vroeg tegen den grond geslagen zijnde, is de opbrengst van graan, in verhouding tot het stroo, minder gewenscht geslaagd, daar men dezelve niet hooger dan op 18 Ned. mudden per bunder zal kunnen schatten. De zomerrogge heeft een zeer goed gewas opgeleverd, en laat, zoo ten aanzien van stroo als van zaad, niets te wenschen over; kunnende de opbrengst aan graan insgelijks op 18 Ned. mudden per bunder aangeslagen worden. De zandboekweit is met betrekking tot de opbrengst van stroo niet voordeelig geslaagd; ofschoon het oogsten van dit gewas nog niet is afgeloopen, schijnt hetzelve geene onvoordeelige opbrengst aan zaad te beloven. Van de veenboekweit kan men zeggen, dat dezelve gunstige uitkomsten aanbiedt. De haver en zomergerst zijn zeer voldoende gelukt. Op de weidelanden heeft het zomerweder bijzonder gunstig gewerkt, zijnde dezelve steeds goed bezet geweest, terwijl de hooilanden over het algemeen meer dan een gewoon gewas hebben opgeleverd. — Op de jaarmarkt te Emmen, den 1 dezer, waren aangebragt 329 koeijen, 155 jongbeesten en 304 varkens; behalve eenige runderen, die duur verkocht zijn, was de prijs derzelve niet zoo hoog als op andere markten.

GRONINGEN den 14 September.

Heden voormiddag heeft de heer JACOB ADOLF KAREL ROVERS, *Phil. Theor. Mag. Litt. Hum. et Juris utriusque Doct.*, gewezen hoogleeraar aan het athenæum te Franeker, in de kerk der Doopsgezinden, het Hoogleeraarsambt in de Faculteit der Bespiegelende Wijsbegeerte en Fraaije Letteren aan deze Hoogeschool aanvaard met het houden eener Latijnsche Redevoering: *De Dubitandi Prudentia Antiquitatis interpreti in primis commendanda*.

— Den 12 dezer had aan onze hoogeschool de promotie plaats van den heer S. H. LETTE, van den Briel, tot Doctor in de regten, na de verdediging van eenige questiones juris inaugurales.

— Uit Delfzijl schrijft men:

De prachtvolle ijzeren stoomboot *Koning Willem de tweede*, van Bremen op Amsterdam, is hier in de haven gekomen, om derzelver schade, welke zij op het strand bekomen heeft, weder te herstellen. Daar de boot spoedig weder vertrekt, is het de moeite waardig, deze te komen bezien. Derzelver lengte bedraagt pl. m. 200 voeten, heeft eene machinerie van 100 paardenkracht en is 50 voeten breed. De kapitein laat toe, dat de boot door een' ieder' bezigtigd mag worden.

PÆSENS den 8 Sept. Alhier is den 31 Aug. ll. tot predikant beroepen de weleerw. zeer gel. heer *G. Landweer*, predikant te Birdaard en Janum.

Landbouwkundige Mengelingen.

In het 4de stuk van het VIIde Deel van het onlangs te *Haarlem* uitgekomen *Tijdschrift voor Nijverheid*, deelde de Hoogleeraar H. C. VAN HALL, onder anderen, de volgende berigten mede:

Delfstoffelijke zuren, als meststof.

Bij hetgene wij vroeger in het *Tijdschrift voor Nijverheid* (VII, bl. 278—279), over het gebruik van zwavelzuur als meststof hebben aangestipt, kunnen wij thans de opgave voegen van eenige hieromtrent door TINZMANN te *Laasnig* genomene, in GUMPRECHTS *Berichten* medegedeelde en daaruit in BEYER'S *Allgemeine Zeitung* 1842, p. 139—140, overgenomene *vergelijkende* proeven op de klaver.

TINZMANN verdeelde een regelmatig goed staand stuk roode klaver op humusrijken kleigrond, in gelijke deelen, elk van 4 vierkante roeden (1), waarvan de tweede snede, toen deze 4—5 duimen hoog was, op eenen donkeren dag tegen den avond begoten werd met 3 looden zeezoutzuur en met 3 looden zwavelzuur, elk met water in verschillende hoeveelheid verdund. Den volgenden dag regende het een weinig en bleef het den gantschen dag bewolkt, dat eene zeer gewenschte omstandigheid was.

De plekken begoten met *zeezoutzuur*, 100 en 200 malen met water verdund, gaven 30 ponden klaverhooi en $\frac{3}{8}$ en $\frac{5}{8}$ *Metzen* klaverzaad; 500 malen met water verdund 32 ponden hooi en $\frac{3}{8}$ *Metzen* zaad; 1000 malen verdund 38 ponden hooi en $\frac{3}{8}$ *Metzen* zaad. De 100- en 200voudige verdunning veroorzaakte forre, brandige plekken in het blad, dat met de 500- en 1000malige verdunning niet het geval was.

De plekken met *zwavelzuur* begoten, gaven bij 100voudige verdunning met water 44 ponden klaverhooi en $\frac{4}{12}$ *Metzen* klaverzaad, bij 200voudige verdunning 35 ponden hooi, $\frac{3}{12}$ *Metzen* zaad, bij 500voudige verdunning 37 ponden hooi en $\frac{3}{16}$ *Metzen* zaad, bij 1000voudige verdunning 40 ponden hooi en $\frac{1}{2}$ *Metzen* zaad. Bij de verdunning van het zwavelzuur met 1000 deelen water waren er geene schadelijke uitwerkselen op het blad te bespeuren; doch bij de genoemde mindere graden van verdunning zag men, in den beginne, bruine, als gebrande plekken in meerdere of mindere mate op het blad.

Zonder eenige bemesting gaven de 4 vierkante roeden 28 ponden klaverhooi en $\frac{3}{8}$ *Metzen* zaad.

Het schijnt dus, dat deze bemesting, die inderdaad als eene zeer goedkoope bemesting is te beschouwen, den wasdom van het klaverloof aanmerkelijk bevordert, doch, weelligt juist daardoor, de voortbrenging van het zaad uit de daar digt staande planten vermindert. Zoo ziet men ook dikwijls eene mindere opbrengst van klaverzaad, op sterk, volgens de gewone wijze, bemeste gronden.

Kalabassen of Pompoenen.

Bij de groote ontwikkeling van de *Kalabassen* of *Pompoenen* (*Cucurbita maxima*, DECANDOLLE), waarvan de dagbladen in 1842 hebben melding gemaakt, als van 55 N. ponden in Zeeland, en van 45,57½ en 65 N. ponden het stuk in de prov. Groningen, verdient het welligt eenige opmerkzaamheid, dat deze vruchten in het Zuiden van Europa menigmaal een nog veel aanzienlijker gewigt verkrijgen, en daar ook tot meer verschillende oogmerken, dan bij ons, dienen. De heer HOFFMANN heeft te *Zambor* in *Hongarijen* eene kleine suikerfabriek uit pompoenen opgerigt, en daarin (reeds in 1839) 2000 N. ponden ruwe suiker gewonnen, waarvan hij ook een gedeelte geraffineerd heeft.

50 N. ponden *pompoenen* gaven hem evenveel suiker als hetzelfde gewigt *mangelwortelen*. Van 1300 tot 1400 N. ponden pompoenen verkreeg hij 50 N. ponden suiker, maar een bunder kan daar een 3 of 4 malen grooter gewigt pompoenen dan mangelwortelen opleveren.

Hij had pompoenen gehad van 100 N. ponden, eenen zelfs van 130 N. ponden gewigts; op 3 of 4 vierkante Ned. ellen kan men door elkander twee pompoenen van gewone grootte inzamelen.

Om de suiker te winnen, opent men de pompoenen, neemt de pitten daaruit, welke bijna tot een vijfde van derzelver gewigt eene zeer goede olie geven, snijdt het vleesch met schors en al in stukken, raspt deze stukken met vrij sterke raspen, doch overigens van dezelfde gedaante, als waarmede men mangelwortelen raspt, en perst het alzoo verkregen moes, even als dat van mangelwortelen, uit. Het sap heeft het voordeel, dat het niet zoo spoedig zuur wordt, als het mangelwortelsap. Eene welingerigte mangelwortel-suikerfabrijk kan volkomen voor het maken van pompoen-suiker dienen, doch men moest er dan nog een' molen, even als een oliemolen, bijvoegen, ten einde hiermede de grootere stukken der pompoenen eenigzins te verkleinen, voordat zij op de rasp komen.

De schapen eten de na de suikerfabrikaadje overblijvende vezels, enz. van de pompoenen liever, dan die van mangelwortelen. De pompoen is met een ligter en minder diepen grond, dan de mangelwortel, tevreden, en voegt meer in Zuidelijke landen. Zij wast ook goed in de (Fransche) Koloniën, waar de soort, welke men *giraumon* noemt, de zoogenoemde *Turksche muts* of *Cucurbita Pepo* van DECANDOLLE, meer suiker bevat dan de zoogenoemde *potiron* of *centenaar Kalabas* (*Cucurbita maxima*, DECANDOLLE) uit de omstreken van Parijs; ja men heeft op het eiland *Bourbon* pompoensoorten, welke veel meer suiker bevatten dan eenige in Europa ons bekende soort; maar in die warme landen heeft het suikerriet boven deze pompoen het groote voordeel van te gelijk zelf genoegzame brandstof voor de suikerkoking op te leveren. Zie *Annales de l'Agriculture Française, Janr. et Févr.*, 1840, p. 109—111.

(1) Welke soort van roeden dit waren, wordt niet opgegeven; maar daar alle de proeven *vergelijkenderwijze* genomen zijn, is dit ook in zoo verre onverschillig.

De wilde Wortel.

Het is wel bekend, dat de *wilde Wortel* of *Peen* (*Daucus Carota*) in Frankrijk en Duitschland, zoowel als in ons land, niet zelden voorkomt — in Nederland vindt men haar, onder anderen, op de eenigzins hooggelegene klei- en zavelgronden van Utrecht, Zuid-Holland, Gelderland en elders zeer algemeen. Het is echter ook bekend, dat die wilde wortel dun, houtachtig en hierdoor ten gebruike ongeschikt is, zoodat sommigen denzelven voor eene geheel onderscheidene plantsoort houden, hoewel hij in gedaante van blad, bloem en zaad en in de eigenaardige geur van den wortel bijna niet van de gekweekte plant te onderscheiden is. VILMORIN heeft voor eenigen tijd, in de *Annales de l'Agriculture Française*, 3e serie, XXI, p. 190—191, verslag gedaan van eenige proeven door hem met den *wilden* wortel genomen, door dien op goeden tuingoed uit zaad voort te kweeken, en heeft daaruit reeds bij de 2de en 3de voortplanting zeer bruikbare gele wortels verkregen. Hij meent, dat die proeven daarom vooral belangrijk zijn: 1) omdat zij den grooten invloed der kweeking op de oorspronkelijk wilde planten eener landstreek aanwijzen, en 2) omdat men door zoodanige proefnemingen, bij deze of soortgelijke planten, er welligt in slagen zal, om enkele nieuwe en tegen het klimaat volkomen wel geharde tuin- of bouwplanten te verkrijgen.

Gebruik der doppen van Koolzaad enz.

BETZHOLD heeft in de *allgemeine Zeitung* van BEIJER, 1842, eenige *landhuishoudkundige voorschriften* gegeven, waaruit (S. 322—323) wij, onder anderen, het volgende ontleenen:

In vele landbedrijven, vooral in dezulke, waarin geen gebrek is aan voeder en waar men derhalve de doppen van afgedorschte oliezaden, zoo als *koolzaad*, *aveelzaad*, *huttentut* (*dodderzaad*), enz., nog niet als een uitmuntend veevoeder heeft leeren kennen (2), kan het gebruik dier doppen tot beveiliging der jonge klaver- en lucerne-velden in koude winters aanbevelenswaardig zijn.

In den herfst van 1841, toen BETZHOLD het omkomen in den winter van vele jonge klavervelden nog versch in het geheugen had (3), vond hij eene groote menigte doppen van koolzaad op eene boerderij liggen, die eigenlijk voor den mesthoop bestemd waren, doch die hij nu aanwendde om een veld met jonge lucerne- of eeuwige' klaver, welke laat gezaaid was en voor welker dood in den winter hij bevreesd was, te overdekken, en wel zóó, dat die doppen, dun uitgespreid, 1 à 2 duimen hoog het land bedekten. Deze bedekking was van het beste gevolg. Bij invallende droogte, van scherpe koude winden vergezeld, werd het uitdroogen van den grond hierdoor voorgekomen, bleven de planten warm en vochtig, sproten in het voorjaar, door die ligte bedekking heen, welig uit, en gaven vroeger en rijker opbrengst, dan andere planten, die niet bedekt geweest waren.

De lucerne-planten bleven ook gezonder en hadden minder hinder van het opslaand onkruid, dan op een ander stuk, dat 's winters met gewonen mest overdekt geweest was. Hier en daar was wel een enkel koolzaadplantje opgekomen uit zaad, dat tusschen de koolzaaddoppen overgebleven was, maar dit verminderde de opbrengst van het veld aan groen voeder niet, daar die jonge koolzaadplanten te gelijk met de lucerne door het vee gegeten werden.

Ook op de roode klaver was hem zulk eene overstrooijing zeer goed bevallen; waarom hij dit voor lucerne zoowel als klaver zeer aanbevelenswaardig rekent, behalve in het geval, dat de grond niet vruchtbaar genoeg is, wanneer eene overdekking met mest welligt raadzamer is.

(2) Sedert verscheidene jaren wordt in eenige deelen der prov. Groningen van de doppen van het koolzaad tot veevoeder, inzonderheid voor de *schapen*, veel gebruik gemaakt. Bij het groote gebrek aan graanstroo in het drooge jaar 1842 werd het koolzaadstroo, dat anders meestal verbrand werd, daar ook wel tot veevoeder gebruikt. v. H.

(3) Door de strenge koude in Jan. 1838 was in alle Gewesten van Nederland de roode klaver of geheel doodgevroren, of had altijtos aanmerkelijk geleden. Zie *Staat van den Landbouw* over 1838, bl. 100—101.

AANKOMST EN VERTREK VAN SCHEPEN.

Gepasseerd te Rendsburg den 6 Sept., kapit. *Zoutman* Geertruida Hendrika, van Kiel n. Engeland. — Te Holtenau den 6 Sept., *de Jonge* de 4 Gezusters, van Assens n. Gent. — Te Tonningen den 6 Sept., *Jaski* Tjark Giezen, van Hamburg n. Stettin, - *Veling* Catharina, van Harlingen n. Koningsbergen, - *Pruim* Dankbaarheid, van Randers n. Holland.

Binnengekomen te Amsterdam den 9 Sept., kapit. *Plukker* jonge Hendrik, van Dantzig. — Te Texel den 10 Sept., *Jonker* Gesina Harmina, van Koningsbergen, - den 11den *Hendriks* Hillegonda Ida, van Suriname, - *Visser* Bernhard en Elise, van Hull. — Te Terschelling den 8 Sept., *Taci* Gezina Jantina, van Fahrsund. — Te Dordrecht den 11 Sept., *Gust* de Hoop, van St. Ubes. — Te Brielle den 10 Sept., *Rentes* de jonge Jan, van Rouaan. — Te Northshields den 7 Sept., *Flik* de Onderneming, van Rotterdam. — Te Kaap de Goede Hoop den 12 Junij, *Remkes* Carolina en Johanna, van Amsterdam, l. v. Dartmouth. — Te Syra den 17 Aug., *Nepperus* Aletta, van Konstantinopel. — Te Genua den 1 Sept., *Zeven* Concordia, van Amsterdam. — Te Paimboeuf den 5 Sept., *van Wijk* Arentina Jacoba, van Petersburg. — Te Kroonstad den 29 Aug., *Dekker* Bouwina, van Bergen, - den 30sten *Swart* Cornelia, van Amsterdam, - den 2den *Doewes* Harmonie, van Rotterdam, - *Kramer* jouffer Annette, van Hamburg. — Te Bolderaa den 21 Aug., *Jonker* Alida, van Hamburg, - *Mulder* Margaretha, van Liverpool, - den 1 Sept. *Wilkens* Catharina, van Zaandam, - *Sietzema* Hendrika, van Hamburg. — Te Memel den 30 Aug., *Klunder* Catharina, van Stettin, - den 30sten *Klunder* Catharina, van Stettin, - *Douwes* Vriendschap en *Timmer* Koophandel en Zeevaart, beide van Hamburg, - *Ottens* Josephina Marianne, van Brussel, - den 1 Sept. *Ebes* Maria, van Rotterdam. — Te Pillau den 2 Sept., *Lucht* Christina, van Emden, - *Hazewinkel* Arendina Harmina, van Amsterdam, - *Lieffijn* goede Verwachting, van de Elbe, - den 3den *Molenaar* Stijntje van Leer. — Te Dantzig den 31 Aug., *Meints* Dievedina, van Schiedam, - *Boomgaard* Frauke, van Groningen, - *Hund* Alida, van Amsterdam, - *Lukie* Jantina, van Fehmern, - *de Jonge* Alida Ikina, van Stralsund, - *de Groot* Agatha en *Nieboer* Leeuwarden, beide van Harlingen, - den 1 Sept., *Pott* de Hoop, van Antwerpen, - *Jonkhoff* Zeldenrust, van Dordrecht, - *Meints* Marianne, van Rotterdam, - *Bakker* Hendrika Marchina, van Amsterdam, - den 2den *Bekkering* Catharina, van Wick, - *de Groot* de Vriendschap, van Macduff, - *Scherpbier* jonge Anna, van Harlingen, - *Flonk* jonge Flonk, van Groningen, - *van Duinen* Alkanna Elisabeth, van Rotterdam, - *Bolhuis* Fenna, van Antwerpen, - *Kuiper* Annechiena Elsina, van Amsterdam, - den 3den *van der Werff* Jandina, van Flensburg. — Te Swinemunde den 1 Sept., *Mulder* Marchiena, van Rotterdam, - *Stutvoet* Margaretha Gesina, van Bremen, *Schaap* jonge Klaas, *Hazewinkel* Lucas Wicher en *Helmers* Hendrika Elisabeth, alle drie van Amsterdam, - *de Jonge* Bougina, van Antwerpen, - *Das* Jantina, van Newport, - *Schippers* Jantje, van Poulteny, - den 2den *de Jonge* Johanna, van Antwerpen, - den 3den *Fenenga* Welvaart, van Amsterdam. — Te Kiel den 7 Sept., *Smit* jonge Smit, van Duinkerken. — Te Bremerhaven den 6 Sept., *Bakker* Jantje, van Groningen.

Binnengekomen te Amsterdam den 12 Sept., kapit. *de Jonge* Elizabeth, van Bremen, - den 14den *Sap* Jantina Annegina, van Dantzig. — In het Vlie den 11 Sept., *Korter* Anna, van Riga, - *Naatie* Amelina, van Drammen, - *Smit* Hendrika, van Drobach. — Te Vlissingen den 10 Sept., *Walker* Gebina, van Bergen.

Vertrokken van Amsterdam den 9 Sept., kapit. *Bosker* jonge Wicher, naar Landernau, - *Veenhorst* Ida, naar Riga, - *Kuiper* Meinsina en den 11den *de Vries* Hoop op Welvaart, beide naar Dantzig, - *Vos* Jantina Engelina en *Brans* Vriendschap, beide op avontuur, - *Bakker* Wilmina, naar Petersburg, - *de Weerd* Waakzaamheid, naar Dantzig, - *Teensma* de jonge Brechtus en *Schuur* Agatha, beide op avontuur, - *Visser* de Harmonie, naar Memel. — Van Texel den 9 Sept., *de Jong* het Dorp Gaastmeer, naar Londen, - den 10den *Ouwehand* Franciska Maria, naar Hull, - *Struik* Hendrika Jantina, *Bakker* Neptunus en *Bakker* Johannes, alle drie op avontuur, - den 11den *de Jong* de jonge Clemens, naar Hull. — Uit het Vlie den 10 Sept., *de Jong* Jantina, naar Pillau, - *Wygers* Engelina Jantina, naar Dantzig, - *Keun* Hendrik, *de Boer* Willem en *Weyer* Sophia, alle drie naar Drobeck, - *Bakker* Egbertus en *Drok* Elisabeth Maria, beide naar Noorwegen. — Van Terschelling den 8 Sept., *Ouwehand* de Goede Verwachting, naar Hull. — Van Maassluis den 11 Sept., *Drewes* Tjakkien, naar Stettin. — Van Vlissingen den 7 Sept., *de Vries* de 2 Gebroeders, naar Hamburg, - den 8sten *Kroon* Wicherdina, naar Riga, - den 9den *Luchies* Henriette, naar Liverpool, - *Schoemaker* Maria Therese, naar Riga. — Van Liverno den 1 Sept., *Gust* Hendrika, naar Amsterdam. — Van Cardiff den 8 Sept., *Vegter* Margaretha, naar Rotterdam. — Van Bayonne den 2 Sept., *Kuper* Houwina, naar Lissabon. — Van Liverpool den 7 Sept., *Jongebloed* Maria, naar Amsterdam. — Van Kroonstad den 27 Aug., *Postema* Gesina en den 28sten *Haijer* voor *Potjewijd* Hoop en Verwachting, beide naar Amsterdam, - den 2 Sept. *Lucht* Elsina, naar Antwerpen. — Van Memel den 28 Aug., *Visser* het Toeval, naar Harlingen. — Van Swinemunde den 31 Aug., *de Boer* Hoop en Verwachting, naar Rotterdam.

Vertrokken van Texel den 12 Sept., kapit. *Tippema* Vriendschap, naar Londen. — Uit het Vlie den 11 Sept., *Hayerbult* jonge Johanna, naar Memel, - *Scherpbier* Jantina Frouwina en *Kruse* Wilhelmina Henriette, beide naar Dantzig, - *Kroon* Catharina Hendrika, naar de Oostzee, - *Dykhuis* Christina, *Bekkering* Gesina, *Bekkering* Stijna en *Jonkhoff* Eendragt, alle vier op avontuur. — Van Maassluis den 12 Sept., *de Boer* Elise, naar Riga. — Van Nantes den 8 Sept., *Plukker* Hendrika, naar Rotterdam. — Van Hamburg den 8 Sept., *Bakker* jonge Tjammick en den 9den *Bekkering* Vriendschap, beide naar Koningsbergen.

Het schip Maria Louisa, kapit. *Geelvink*, van Hamburg naar Antwerpen, is den 8 Sept. te Cuxhaven met gebroken mast en meer andere schade uit zee terug gekomen.

Het schip Paulina, kapit. *de Boer*, van Dantzig naar Amsterdam, is den 2 Sept. te Dantzig lek uit zee terug gekomen; moet lossen om te repareren.

DELFZIJL den 14 Sept. Binnengekomen den 11den kapit. *Bolmeijer* Uit Liefde, van de Pr. Polder, - *Loscher* Gerardina, van Norden, - *de Groot* de 2 Gebroeders, van Emden, - den 13den *Romeling* Broederliefde, van Noorwegen, - *Zantjer* Trientje, van Bremen, - *Boekhout* Eefke, van de St. Polder. — Vertrokken den 11den kapit. *Wever* Gezina Beerta, naar de Oostzee, - *de Jong* Hillegien, op avontuur, - den 13den *Post* Catharina en *Wolkammer* Auwina, beide naar Noorwegen.

TERMUNTERZIJL den 13 Sept. Vertrokken den 9den kapit. *Loop* Johanna Ulrika, naar Leer.

ZOUTKAMP den 13 Sept. Vertrokken den 12den kapit. *Beekman* Cornelia en *Hangelbroek* Eendragt, beide naar Noorwegen, - *Prins* Rebekka, *Bakker* Margaretha Agnes, *Scheppers* Eendragt en *Wijgers* Janna, alle vier naar de Oostzee.

190STE KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der Vijfde Klasse.

Negende Lijst. Geene. — *Tiende Lijst.* No. 9939, 9089 en 19211 ieder een prijs van *f* 1000. — *Elfde Lijst.* No. 13166 een prijs van *f* 50,000. No. 2043 en 1787 ieder een prijs van *f* 1000. No. 457 en 3289 ieder eene premie van *f* 1000. — *Twaalfde Lijst.* No. 18262, 1172, 1926 en 21283 ieder een prijs van *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 8 tot en met den 14 September 1843 zijn te *Groningen* geboren 11 zoons en 7 dochters; gehuwd 3 paren; overleden 6 ouden en 5 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, den 12 September.

TARWE.		Veen	℔ *f*	Bl. Voer	41 ℔ *f* 2,45
Oude Bak	70 ℔ *f* 7,75	N. GERST.		Zwarte dito	38 - - 1,95
N. Oml jar.	72 - - 7,25	Winter	50 ℔ *f* 2,70	Dito dito	40 - - 2,05
dito dito	74 - - 7,70	Dito	52 - - 3,15	Dito dito	42 - - 2,25
Old dito	70 - - 6,50	Dito	54 - - 3,65	BOONEN.	
dito dito	72 - - 7,10	Dito	56 - - 4,20	Paardenb.	*f* 4,50 *f* 5
dito dito	74 - - 7,60	Dito	- -	ZADEN, ENZ.	
ROGGE.		Zomer	- -	Gr.G.p.m.	*f* 6,60 *f* 7,25,50
O. Inlands	68 ℔ *f* 5,75	Knobbe	60 - - 4,70	Parel 100 N.	℔ *f* 10 *f* 13
N. dito	65 - - 4,50	HAVER.		Koolz.	*f* 8 *f* 10,25
» dito	67 - - 4,90	Dikke	41 ℔ *f* 2,20	Aveelz.	*f*
» dito	- -	Dito	44 - - 2,40	Boterz.	
N. BOEKWEIT.		Dito	47 - - 2,60	Lijnzaad	*f*
Gr. Zand	61 ℔ *f* 4,70	Dito	50 - - 2,80	G. Mosterdz.	*f* 11 a *f* 13
Dito dito	64 - - 5,0	Bl. Voer	35 - - 2,00	Raapolie p. vat	*f* 31 *f* 32
Zw. Zand	- -	Dito dito	38 - - 2,20	Boter 1/4 T.	*f* 16, *f* 18

TARWE bijna niet in omgegaan. — ROGGE als genoteerd slepend afgaande. — BOEKWEIT 20 a 25 cents lager verkocht. — Zware GERST prijshoudend, ligte soorten slap. — Oude HAVER niet aan, nieuwe dito meer aan en lager verkocht. — KOOLZAAD met minder aanvoer en tot iets hooger prijzen wel afgaande.

ROTTERDAM den 11 September. TARWE: Zeeuwsche, Vlaamsche en Overm. tot vorige prijzen beter te plaatsen, inl. en vreemde roode soorten vorige week bij uitslijting *f* 5 lager verkocht, heden wederom oude noteringen bewilligd. Poolsche als voren. Oude Zeeuwsche, Vlaamsche en Overm. *f* 225, *f* 255, - j. mooije en puike *f* 265. *f* 270, - j. mindere en goede *f* 204, *f* 237, - j. Zomer *f* 210, *f* 225, - n. *f* 192, *f* 231, - 134, 137 ℔ j. Hoogl. Kleefsche *f* 273, *f* 280, - 134 ℔ j. Bremen. *f* 255, - 135 ℔ j. Pommer *f* 270, - 131 ℔ witb. Poolsche *f* 275, - 134 ℔ j. r. dito *f* 280, - 132 ℔ n. Hoogl. Kleefsche *f* 245. — ROGGE: Zeeuwsche, Vlaamsche, Overm. en Noordbrab. goed prijsh., ongedr. vreemde bijna zonder handel, ofschoon laag verkrijgbaar, gedr. tot staande prijzen redelijk afgaande; heden alleen handel in gedr. tot vorigen koers, terwijl ongedr. wat hooger gehouden werd zonder nemers. Verk.: Jarige inl. *f* 225, *f* 240, - n. Zeeuwsche, Vlaams. en Overm. *f* 150, *f* 174, - n. Noordbrab. *f* 150, *f* 163, - 117 ℔ Koersche hier *f* 180, - 120 ℔ Windau te Schiedam *f* 188, - 124 ℔ Dantz. *f* 185, - 120 ℔ Pruissische *f* 168. — GERST: Zeeuws. Vlaams en Overm. als voren. In vreemde soorten ging heden niets om. Verkocht: Nieuwe Winter *f* 93, *f* 144, - dito Zomer *f* 105. *f* 120. — HAVER: Zeeuws., Vlaams. en Overm. *f* 9 lager, - verkocht: Korte *f* 87, *f* 97, - Lange *f* 72, *f* 78, - 96 ℔ o. Gron. dikke, in veiling *f* 96, *f* 97, - 89 ℔ jar. dito voer, in veiling *f* 96, - 88 ℔ o. fijne Vriesche in veiling *f* 91. — BOEKWEIT: Nieuwe weinig aangevoerd en meerder gevraagd, bedong eene prijsvermeerdering van *f* 10. Verkocht: Nieuwe Noord-Brab. *f* 175, - jar. Groot Brab. *f* 175, - dito Vlaams. *f* 160, *f* 165, - dito Maas *f* 150. — KOOLZAAD en 2 p. vl. hooger, - p. Zeeuws. gestort 52½ p. vl., dito zakm. 50, 51 p. vl., - Wilhelmina-Polder 50 p. vl., - Flakk. 49 p. vl., - Polder 48½, 49½ p. vl., - N. ZOMERZAAD 46, 47 p. vl.

AMSTERDAM den 11 September. TARWE met wat meer handel tot vorige prijzen: 133 ℔ b. Pools. *f* 279, - 130 ℔ roodb. Dito *f* 256, - 128 ℔ o. Zeeuwsche *f* 250, - 130 ℔ b. Pools. *f* 243, in Entr. — Rogge ruim prijshoudende: 122, 123 ℔ Pruiss. *f* 173, *f* 175. — GERST en HAVER zonder handel. — BOEKWEIT vond tot *f* 4 lager meerder kooplust, verkocht: 117, 118 ℔ Amersf. *f* 178, *f* 180, - 117 ℔ Nijkerk *f* 173.

Laat beurs is nog bij aanzienlijke partij verkocht: 118, 119 ℔ Pruiss. ROGGE *f* 162, *f* 164.

KOOLZAAD lusteloos en zonder handel: op 9 vat in Sept. 54 p. vl., in April 56½ p. vl., - in Sept. 1844 56 p. vl. — LIJNZAAD: 107, 110 ℔ Libau *f* 222 50, - 110, 111 ℔ *f* 225, - 89 ℔ Libau HENNEPZAAD *f* 5 87½ en *f* 6, - 101 ℔ Libau DEDERZAAD *f* 4 62½, *f* 4 75. — RAAPOLIE iets flaauwer: per 6/w *f* 34, - vlieg. *f* 33, a *f* 32,75, - Oct. *f* 32,75 a 50, - Nov. *f* 33 a *f* 32,25, - Dec. *f* 33,25 a *f* 32,75, - Mei 1844 *f* 34.25 a *f* 33,75. — LIJNOLIE per 6/w *f* 34, - vlieg. *f* 33. — HENNEPOLIE per 6/w *f* 36, - vlieg. *f* 35. — RAAPKOEKEN *f* 58 a *f* 60. — LIJNKOEKEN *f* 7 a *f* 8 50.

AMSTERDAM den 13 September. TARWE en ROGGE met veel handel tot verhoogde prijzen. In entr.: 130 ℔ b. Pools. Tarwe *f* 255, *f* 260, - 130 ℔ roodb. dito *f* 248, - 132 ℔ Demmin *f* 244, - 131 ℔ Nooder *f* 240. In cons.: 129 ℔ b. Pools. *f* 270, - 136 ℔ Wismar *f* 280, - 128 ℔ o. Zeeuws. *f* 250, - 128 ℔ o. Vries- *f* 240 aan de Zaan, - 127 ℔ o. Rost. *f* 232, - 125 ℔ Riga *f* 195. Rogge: 118, 122 ℔ Pruiss. *f* 165, *f* 178. — GERST ruim vorige prijs met meer handel: 94, 96 ℔ n. Oldammer *f* 110, *f* 116. — HAVER zonder handel. — BOEKWEIT prijsh.: 114 ℔ p. n. Bred. *f* 176 zeilende, - 117 ℔ n. Nijk. *f* 178 zakmaat.

KOOLZAAD in een doen: op 9 vat in Sept. 54 p. vl., Oct. 54½ p. vl. — RAAPOLIE was op de gebleven prijzen van vorigen marktdag op levering iets aangenamer: per 6/w. *f* 33.50, - Vlieg. *f* 32,50, - Oct. *f* 32 25 a 50, - Nov. *f* 32.50 a 75, - Dec. *f* 32,75, - Mei 1844 *f* 33,75 a *f* 34. — LIJNOLIE per 6/w. *f* 34, - Vlieg *f* 33. — HENNEPOLIE per 6/w. *f* 36, - Vlieg. *f* 35.

LONDEN den 8 September. De handel in Tarwe is heden zeer ferm, in weerwil van groote aangevoerde hoeveelheden vreemde; de prijzen, zoowel van inl. als vreemde zijn geheel als ll. Maandag. Gerst onveranderd. Haver zeer lusteloos. De middelprijs van inl. Tarwe was gedurende de op den 5 dezer geëindigde week 56 sh. 7 p., Gerst 29.2, Haver 19.6 en Rogge 29.4.

PRIJZEN DER **EFFEKTEN** te *Amsterdam*, *den 13 September.*

Nederl., 2½ pCts. Werk. Schuld 53 1/16, 53 3/16, gebl. 53⅛; Dito 5 pCts. 100⅝, 100 3/16, gebl. 100 3/16; Am.-Synd. 4½ pCts. 93 3/16, 93⅜, gebl. 93 3/16; Handel-Maatschappij 4½ pCts. 134, 134⅜, gebl. 134; Nieuwe Dito 4½ pCts. 102¾. O. I. Leen. 5 pCts. 99½, 99 3/16, gebl. 99½; Aand. Rijn-Spoorweg 4½ pCts. 88. — *Spanje*, L. bij *Ard.* van 85 p. st. 5 pCts. 17¾, 17 13/16, gebl. 17¾; Dito onbep. stukk. 15½, 15¾; Dito Coup. 18⅞, 19; Dito 3 pCts. 26½. — *Portugal*, Oblig. te Lond. 2½ pCts. 43 15/16, 44, gebl. 43¾. — *Rusl.*, Obl. bij *Hope* 1798 en 1816 5 pCts. 107⅞; Dito dito 1828 en 1829 5 pCts. 108⅛; Dito bij *Hope* 4 pCts. 90¾, 90 13/16; Dito bij *Stieglitz en comp.* 4 pCts 90; Inschr. in Assign. 6 pCts. 71½; Cert. 6 pCts. 73½. — *Amerika*, Bank-Actien 5 5/16, 5⅜; Pools. Loten van 500 fl. 167; Met. 5 pCt. 109¾, ⅞; Dito 2½ pCt. 58¾; Weenerb. bij *Goll* 5 pCt. 106½, ¾; Dito 4 pCt. 98⅜; *Napels*, Cert. bij *Falconnet en comp.* 101¼, ⅜; Braz. van 100 p. st. 78, van 200 p. st. 74⅞, 75; N. Dito 1843 van 100 p. st. 72½, ¾, ½; Dito van 200 p. st. 70½; Col 2de van 100 p. st. 19¼, ⅜; Kl. en Onb. Coup. *f* 1 11/16, ¾; Ven. 2 pCts. van 100 p. st. 35½, ¾; Col. ex Ven. van 100 p. st. 8 7/16, ½; Mex. van 100 p. st. 34⅞, 35; Dito Uitgest. van 100 p. st. 10⅜; Peru Coup. *f* 1⅜.

Van onze binnenl. fondsen blijven Integralen, na eene neiging tot prijsverbetering, weder als gisteren.

In Aandeelen Handelmaatsch. was heden de tweemaandelijksche rescontre, en daardoor de omzet vrij levendig. De prijs derzelve scheen zich aanvankelijk te zullen verbeteren, doch vele posten moesten nog gerealiseerd worden, en deden den koers nog zelfs lager dan gisteren blijven. Op de resconte van medio November was de prijs ongeveer ⅜ pCt. beneden den kontanten koers. De compensatie-koers is bepaald op 134⅛.

Van vreemde waren Spaansche en Portuges. wederom iets flaauwer. Brazil. waren iets aangenamer.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt.; Prolongatie 2¼, ½ pCt.; Wissel-Disconto 2½ pCt.

Laatste prijzen te 5 uren: Integr. 2½ pCt. 53 1/16 a ⅛; Holl. 5 pCt. 100 3/16; Handelm. 134. *Ardoins* 17¾.

Het BESTUUR VAN HET DEPARTEMENT *GRONINGEN* der Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen*, gevolg gevende aan een Besluit, genomen in de Vergadering van genoemd Departement, d. d. 13 September ll., berigt bij deze, dat er op Woensdag, den 27 September 1843, des avonds te 7 uren, in het Concerthuis, eene buitengewone beslotene Vergadering zal worden gehouden, ten einde te raadplegen over veranderingen in de Algemeene Wetten der Maatschappij, — en noodigt de Leden uit, hunne voorstellen, daartoe strekkende, vóór of op den 20 September e. k. schriftelijk bij het Bestuur in te zenden.

GRONINGEN den 14 September 1843.

Namens het Bestuur:
R. J. SCHIERBEEK, JUNIOR,
Secretaris.

GROOT ORGEL- EN FLUITCONCERT,

betwelk op WOENSDAG, den 20 September 1843, des avonds te 6 uren, zal gegeven worden in de A-KERK te dezer stede, door de Heeren **SMIT**, *Organist van Z. M. den Koning*, en BOTGERSCHEK, *Kamermusicus van Z. M. den Koning.*

De Entrée is 50 Cents.

Het Programma zal nader worden bekend gemaakt.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden, laat in den avond, werd mijne geliefde Echtgenoot A. G. BORGESIUS van eene DOCHTER verlost.

NIEUWE PEKELA den 8 September 1843.

D. J. SIKKEMA, *Pred.*

*** Mijne geliefde Echtgenoote JOHANNA GEERTRUIDA ELLENS beviel heden voorspoedig van eenen ZOON.

GRONINGEN den 10 September 1843

Mr. **L. B. LOHMAN.**

*** Den 12 Sept. 1843 is te *Veenhuizen* voorspoedig bevallen van eene *DOCHTER* M. A. SCHUNLAU-VAN STAVEREN.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON Vrouwe WILHELMINA WOLTERA DULL, geliefde Echtgenoote van

Mr. **H. O. FEITH**, JR.

GRONINGEN den 14 September 1843.

*** Heden nacht circa 1 uur overleed, na eene zeer korte ongesteldheid, mijne Echtgenoote FENNA HENDRIKS MONKHOST, in den ouderdom van 83 jaren en 6 maanden. Van haren nuttigen en werkzamen leeftijd mogt ik bijna 43½ jaar met haar vereenigd zijn.

GRONINGEN den 10 September 1843.

D. P. SIJBOLTS.

*** Na een smartelijk lijden van 15 maanden, overleed in den ouderdom van 46 jaren, ten huize van haren Vader te *Groningen*, JOHANNA SOPHIA VAN METEREN, geliefde Echtgenoote van

H. SCHOLTENS,
Wolkammer te Veendam

*** Mogten wij ons op den laatsten der vorige maand verblijden over de voorspoedige bevalling mijner teeder geliefde Echtgenoote HARMIENA LANDWEER — helaas! die vreugde was kort! De Heere rukte haar door eene hevige ziekte uit mijne liefdearmen, in den nog jeugdigen leeftijd van bijna dertig en een half jaar, waarvan ik ruim zes en een half met haar in een' allergenoegelijksten Echt mogt doorbrengen. Hoe groot en gevoelig is voor mij, hare Ouders, Broeders en Zusters deze slag! Ik verlies in haar eene teedere Echtgenoote; een zestal Kinderen (waarvan het oudste slechts vijf en een half jaar is) eene zorgdragende Moeder. Mijn hart bloedt en treurt! — doch niet als dezulken, die geene hope hebben. Op grond des waarachtigen Euangeliums mag ik geloven, dat zij door de genade van God, in den Heer Jezus Christus, naar zaliger oorden is heengegaan, dan deze wereld haar konde opleveren. —

Wegens mijne treurige en droevige omstandigheden, gelieven mijne Vrienden en Bekenden deze algemeene tevens als bijzondere Bekendmaking aan te nemen.

GOINGA den 10 September 1843.

W. A. BECKING, *Predikant.*

*** Tot mijne bittere smart ontsliep heden morgen te 8 uren mijn jongste Zoontje ANNE HENDRIK BENONI, ruim zeven weken nadat ik in zijne Moeder eene teedergeliefde en onvergetelijke Echtgenoote moest verliezen.

WEDDE den 12 September 1843

Mr. **J. S. G. KONING.**

*** Heden overleed, tot onze innige droefheid, ons ZOONTJE, ruim 5 maanden oud.

GRONINGEN den 13 September 1843.

W. W. MIEDEMA.
H. R. MIEDEMA,
geb. **ROST.**

Eenige kennisgeving.

*** W VAN **BOEKEREN** heeft uitgegeven en alom verzonden:

I. HET LEVEN VAN BENVENUTO CELLINI, *Florentijnschen Goudsmid en Beeldhouwer*, door hemzelven beschreven. Uit het *Italiaansch* vertaald en met eenige AANTEEKENINGEN voorzien door *P. VAN LIMBURG BROUWER*, 1ste Deel. Met Vignet en Portret, . . *f* 3 — 60.

II. GESCHIEDENIS VAN DEN OPSTAND IN DE CEVENNEN, ONDER LODEWIJK XIV. Naar de bronnen medegedeeld door *J. C. K. HOFFMANN.* Uit het Hoogduitsch, ... *f* 2 — 60.

MEMORIA HEUSDII

Commendavit *J. A. C. ROVERS*, à *f* 3 — 50.

H. J. ROIJAARDS, CHRESTOMATHIA PATRISTICA, Pars I, Selecta Apocryphorum et patrum de Christo et Apostolis uti et patrum Apostolicorum, *f* 1 — 30.

IDEM, Pars 2, Selecta ecclesiae Graecae, *f* 3 — 30.

Van bovenstaande Werken zijn nog zeer weinige Ex. voorhanden te *Amsterdam* bij **W. DE GREBBER**, te *Groningen*, bij **J. OOMKENS**, J.ZOON, en op bestelling *alom.*

*** Door den Boekverkooper J. OOMKENS, J.ZOON, is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

I. *J. VAN WIJK, ROELDS.ZN.*, VERZAMELING VAN KAARTEN, bevattende, behalve de *Wereldkaart*, de *vijf Werelddeelen*, het *Koningrijk der Nederlanden*, de *Overzeesche Bezittingen*, *Palestina* en eene *Platte Wereldkaart*, waarop de Nederlandsche Ontdekkingen en de weg der voornaamste In- en Buitenlandsche Zeereizen zijn aangewezen. *In extra groot Folio, gebonden in een' half Engelsch linnen band met vergulden rugtitel*, *f* 10 — 00.

NB. *Alle Kaarten zijn afzonderlijk verkrijgbaar:* De prijs van de *Wereldkaart* is *f* 1 — 00, die van iedere der overige *tien Kaarten f* 0 — 80. *De Kaart der Nederlanden*, op Linnen gedrukt, *met Stokken of in Koker*, *f* 1 — 50.

II. *J. VAN WIJK, ROELDS.ZN.*, KORTE SCHETS der NEDERLANDSCHE ONTDEKKINGEN, in Postformaat, *f* 0 — 30.

III. *J. JAEGER*, ZAK-ATLAS van het KONINGRIJK der NEDERLANDEN en het GROOT-HERTOGDOM LUXEMBURG, in 13 Kaarten; *in Engelsch linnen band, verguld op snede*, à *f* 1 — 25.

IV. *J. JAEGER*, ZAK-ATLAS van EUROPA, in 13 Kaarten, *in Engelsch linnen band, verguld op snede*, *a f* 1 — 25.

AANBIEDING VAN BOEKEN.

F. HOLTKAMP, Boekdrukker en Boekverkooper te *Sneek*, is door aankoop EIGENAAR geworden van de onderstaande uitmuntende WERKEN, en worden, zoo lang de voorraad strekt, afgeleverd voor halven prijs:

1. *H. VAN HEIJNINGEN*, BIJBELOEFENING over het Evangelie van Johannes, 3 deelen, uitgegeven in 1841, prijs *f* 10 — 40, voor *f* 5 — 20.

II. ——————————————— aan de Galatiërs, Epheziërs, Philippiërs, Kolossers, Thessalonicensen, Thimotheus, Titus en Filemon, 7 stukken, prijs *f* 13 — 60, voor *f* 6 — 80.

Bovenstaande zijn te bekomen bij alle Boekhandelaren in Nederland, alsmede bij L HOLTKAMP, Fz., te *Groningen.*

*** Bij den Boekhandelaar **H. FRIJLINK**, te *Amsterdam*, ziet heden het licht:

I. KLEINE AARDRIJKSKUNDE voor *Schoolgebruik*, door J. G. F. CANNABICH; naar den 16den Hoogduitschen Druk, voor de Nederlandsche Jeugd bewerkt door K. BOUTEN, *Onderwijzer in de Aardrijkskunde te Amsterdam.* — Prijs . . . . *f* 1 — 25.

II. FRIJLINKS KLEINE SCHOOL-ATLAS; bevattende 10 enkele en 7 dubbele net gekleurde Kaarten, als: 1. *Wereldkaart.* 2. *Europa.* 3. *Spanje en Portugal.* 4. *Frankrijk.* 5. *Engeland, Schotland en Ierland.* 6 *Denemarken.* 7. *De Nederlanden en België.* 8. *Zweden en Noorwegen.* 9. *Italië.* 10. *Oostenrijk, Pruissen, verdere Duitsche Staten en Zwitserland.* 11. *Rusland.* 12. *Griekenland en Turkije.* 13. *Azië.* 14. *Afrika.* 15. *Amerika.* 16. *Australië.* 17. *Nederlandsche Bezittingen buiten Europa.*

Deze kleine Atlas is geene navolging van eenigen bestaanden, maar volgens *een geheel nieuw plan* bewerkt. Daarin zijn, zoo veel mogelijk, de menigvuldige gebreken vermeden, die in genoegzaam alle hier te lande bekende Atlassen en Landkaarten worden aangetroffen.

Prijs . . . . *f* 1 — 25.

Mede is bij denzelfden van de Pers gekomen:

III. DE LAATSTE DER BARONNEN; naar het Engelsch van E. L. BULWER, Schrijver van *Eugenius Aram*, *Ernst Maltravers*, *Alice of de Geheimen*, *enz* Twee Deelen, met Vignetten op Staal. — Prijs . . . *f* 5 — 80.

IV. ONS DORP; Karakterschetsen en Tooneelen uit het *Buitenleven*; naar het Engelsch van *Miss* M. R. MITFORD.

INHOUDENDE: Ons Dorp. — Moderne Oudheden. — Lucie. — Nicht Marie. — De praatachtige Dame. — Helena. — Eene Cricket-Partij op het Land. — Tom Cordery. — Een oud Vrijer. — Een Dorps-Heertje. — Kinderen van het Dorp. — De Nichten. — Marianne. — Doctor Tubb. — De oude Heidin. — De Dienstmeid van den Predikant. — De Krijtmijn. — Tante Martha. — De Verkiezing.

In één Boekdeel; met Vignet en Plaat. — Prijs *f* 2 — 90.

*** De Boekverkooper **K. FUHRI**, te *'s Gravenhage*, heeft op heden aan de INTEEKENAREN afgeleverd en alom verzonden:

DE EERSTE EN TWEEDE AFLEVERING DER GEÏLLUSTREERDE UITGAVE van het Werk:

LEVEN VAN WILLEM DEN EERSTEN,

Prins van Oranje,

met honderd Platen en Portretten, naar nieuwe Teekeningen van *H. F. C. TEN KATE*, op Staal geëtst door *J. P. LANGE.*

De Voorwaarden van Inteekening en de wijze van uitgaaf is in den Prospectus en op de Aankondiging-Biljetten breeder omschreven.

De Uitgever mag niet nalaten, openlijk zijnen dank te betuigen voor het vertrouwen, waarmede HH. Inteekenaren hem vereerd hebben en voor de belangrijke ondersteuning, welke HH. Boekhandelaren aan dezelve geschonken hebben. Geene moeite noch kosten zullen dan ook ontzien worden, om deze echt nationale onderneming zooveel mogelijk te doen strekken tot vereering der nagedachtenis van den grooten Zwijger, den Vader des Vaderlands.

MORGEN TE BEZIEN:

De fraaije **VERZAMELING BOEKEN, PLATEN, INSTRUMENTEN, ENZ.**, welke publiek in het REVENTER van het BURGER WEESHUIS zullen worden verkocht, waarvan de Catalogus, à 15 Cts., bij R. J. SCHIERBEEK, JUNIOR, en J. J. DOESBURG is te bekomen.

Op MAANDAG, den 18 September, zullen de PLATEN des namiddags te half drie, en de INSTRUMENTEN des avonds te 6 uren worden geveild.

*** Een ieder, welke eenige INSTRUMENTEN of BOEKEN van wijlen den Heer J. F. TER BORGH *ter leen* mogt hebben ontvangen, wordt vriendelijk verzocht, dezelve binnen acht dagen aan een' der ondergeteekenden terug te laten bezorgen.

GRONINGEN den 14 September 1843.

Mr. **H. VAN GIFFEN**,
Mr. **J. J. HUISINGA**,
Executeuren-Testamentair.

OVERIJSSELSCHE
ONDERLINGE BRANDWAARBORG-MAATSCHAPPIJ
VOOR
GEBOUWEN,

onder Directie van den Heer *B. J. VAN SONSBEEK*, te *ZWOLLE.*

De ondergeteekende, AGENT van genoemde MAATSCHAPPIJ, te *Groningen*, brengt bij deze ter kennis van de Deelgenooten, dat op den 20 Julij jl. door den Heer Directeur, in gevolge art. 41 des Reglements, REKENING en VERANTWOORDING van deszelfs Beheer over het met ultimo Junij jongstleden afgeloopen Maatschappelijk Jaar is gedaan, welke Rekening en Verantwoording naar behooren door Heeren Kommissarissen is opgenomen en goedgekeurd, en dat de te doene BIJDRAGEN, wegens geledene BRANDSCHADEN over gezegd Maatschappelijk Jaar, voor de gewone panden, zijn bepaald als volgt: voor de EERSTE AFDEELING 31½ Cent, TWEEDE AFDEELING of die der STEENEN GEBOUWEN buiten de Steden, op 62½ Cent van elke *f* 1000, voor de DERDE AFDEELING of die der BOERENWONINGEN, op *f* 1,25 van elke *f* 1000, voor de VIERDE AFDEELING, namelijk die der WINDMOLENS, *f* 6,25 van elke *f* 1000 benoodigd; zoodat de uitkomsten der Onderlinge Verwaarborgingen allezins gunstig zijn, blijkens den tijd der oprigting, volgens het nieuwe Reglement, in dato 1 Julij 1830, en dus 13 jaren door elkander gerekend, slechts is betaald, met de administratie-kosten daarbij gerekend:

in de 1ste	afdeeling	nog geen	65	Cents	van ieder *f* 1000 's jaars.
» » 2de	»	» »	63	»	
» » 3de	»	» »	1,08	»	
» » 4de	»	» »	1,75	»	

Ten overvloede zij nogtans herinnerd, ten behoeve van de zoodanigen, die voor alle ongelukkige kansen verlangen verzekerd te zijn, dat de Directie bereid is, tegen eene VASTE PREMIE, van de Deelgenooten over te nemen derzelver aandeel in alle mogelijke brandschaden, en wel voor de eerste Afdeeling tegen 50 Cents, voor de tweede Afdeeling tegen *f* 1, en voor de derde Afdeeling tegen *f* 2 van elke *f* 1000, namelijk voor de gewone klassen in elke Afdeeling, en voor de overige klassen met eene evenredige verhooging, waarmede alle gevaar voor soms minder gunstige uitkomsten vervalt.

De Agent voornoemd:
Mr. **R. A. QUINTUS.**

LEEST HIER!

Gepasseerden WOENSDAG *veertien dagen*, zijnde den 30 Augustus, is van hier gegaan eene **VROUW** naar de Dorpen *Hoogezand* en *Sappemeer*, ten einde informatie in te winnen van JAN EVERTS of deszelfs ERVEN, welke vriendelijk verzocht wordt zich te adresseren, ten einde deze te verkrijgen, bij

P. PETREJUS,
Commissionair en *Zaakwaarnemer* op Schoolholm, boven den Timmerman ENTING.

Op DONDERDAG, den 28 September 1843,

des namiddags te 2 uren, zullen, bij de Smederij van wijlen den Heer B. MEULMAN, in de O. Kijk-in-'t Jatstraat, te *Groningen*, in het openbaar worden verkocht: Eene aanzienlijke partij KAGCHELS van verschillende soorten, een IJZEREN VELDLEDEKANT, 3 AANBEELDEN, 2 BLAASBALGEN en verdere SMIDSGEREEDSCHAPPEN, een KARIKEL, KINDERWAGENTJE, GLADMANGEL, ENZ., ENZ.

Te bezien des Woensdags bevorens van 10 tot 12 en van 2 tot 4 uren, en des Donderdags voormiddags.

Mr. **J. J. CREMERS**, *Adv.* en *Not.*

VOORLOOPIG BERIGT.

Binnen kort, tijd en plaats nader te bepalen, zal publiek te Koop worden gepresenteerd:

I. Eene nette, hecht en sterk betimmerde BEHUIZING en SCHUUR, zijnde eene van ouds her, bij uitstek beste, beklante *SMEDERIJ*, met de VASTE BEKLEMMING van derzelver *Erf*, *Tuin* en *Appelhof*, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 4 — 50.

II. De VASTE BEKLEMMING van pl. min. 4½ Bunder best oud *Groenland*, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 50—00.

Alles staande en gelegen te *Zandeweer.*

Mr. **A. H. WERUMEUS BUNING**,
Notaris.

---

1. BOELHUIS in de Zwanenstraat.

MAANDAG, den 18 dezer, VERKOOP van MEUBELEN, LIJFSTOEBEHOOREN, ENZ. Zaturdag namiddag te bezien.

2. Op de GROOTE MARKT VERKOOP,

op DINGSDAG, den 19 dezer, van AFBRAAK, MEUBELEN, ENZ.

TE HUUR:

Eene GEMEUBELEERDE nieuwe KAMER, op een' vrolijken stand. Te bevragen aan het BUREAU dezer COURANT.

TE HUUR,

tegen den 1 November e k.: eene **BEHUIZING**, staande bij de Apoort, geteekend T no. 150, laatst bewoond geweest door wijlen Mejufvr de Wedw. E. DOMMERING. Dagelijks te bezien en te bevragen aan het HUIS zelf.

Eene BOVENWONING TE HUUR,

in de Oosterstraat, lett. S no. 52. Te bevragen bij Mejufvrouw de Wedw. J F. BRENTANO, aan de Vischmarkt.

TE HUUR:

TWEE KORENZOLDERS Te bevragen bij

H J. PRENGER.

TE KOOP:

Een STAANDE WINKEL met PLANKEN, TOONBANK, SCHUIFRAMEN en PLATTE GLAZEN KAST. Te bevragen bij H KRUIGER, Mr. Timmerman in de Hofstraat.

F. A. STRATHMANN,

Gezigt- en Werktuigkundige,

MAAKT en REPAREERT alle soorten van *OPTISCHE* en *MECHANISCHE INSTRUMENTEN*, als: BRILLEN (voor bijzienden en verzienden), LORGNETTEN, VERREKIJKERS, MICROSCOPEN, OCTANTEN, SEXTANTEN, KOMPASSEN, VUURMACHINEN, GALANTERIE en BIJOUTERIE, en alles, wat in zijn Vak voorkomt; belovende eene civiele en prompte bediening. Wonende in de Kijk-in-'t Jatstraat, bij den Heer RENEMAN, schuins tegen over de R.-K. Kerk.

H. LANTINGA, *Mr. Kagchelmaker*,

in de Oude Boteringestraat, bij de Boerstraat, lett. K no. 99, te *Groningen*, berigt bij deze, dat zijn WINKEL thans ruim voorzien is van allerhande soorten van **KAGCHELS** naar den laatsten smaak, waaronder LUCHTVERWARMENDE met OPEN en BESLOTEN VUUR, welke in alle deelen aan het oogmerk voldoen, en waarmede hij zich in het aandenken zijner Stad- en Landgenooten aanbeveelt, hun eene prompte en zuinige behandeling belovende.

ENGELSCHE GOEDEREN.

THEOGOOR EN COMP., uit *Parijs*, bij H. VAN DER LAAN, aan de Markt, hebben ontvangen uit de beroemdste *Engelsche Fabrijken* een groot assortement van STALEN PENNEN, als: *Klaauwtjes Pennen* 40 Cts. per Gros, *Henkswelles bruine pen* 75 Cts p. G., *Richards geslepen zilver pen* *f* 1,20 p. G., *Philips blaauwe geslepen pen* à *f* 1,25 en *f* 2, *Mosleys Kruispen* à *f* 3, *Magnum bonum* en *anti spirits pennen*, en meerdere nieuwe models; BENTLEY beroemde *Windsor Soap*, echte *Macassar oil*, *Saelwaefers*, *Toilet-* en *Scheerkistjes* met de fijnste Engelsche *Scheermessen* en andere benoodigdheden voorzien; voor de echtheid dezer Goederen wordt gegarandeerd.

Bij den Vleeschh. E. J DE MAAR,

in de Nieuwe Ebbingestraat, zal op morgen ZATURDAG worden geslagt: eene puik vette jonge **KOE.**

Bij den Vleeschh. H. WITKOP,

in de Steentilstraat, wordt op HEDEN geslagt: een buitengewoon vet en blank ZOETEMELKS **KALF.**

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.